

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ROSTEME S PODĚBRADKOU.

OBSAH:

ÚVOD	3
1.IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1. Exteriér	5
2.2. Interiér	5
3. PEDAGOGICKÝ TÝM	6
3.1. Ředitel jako lídr mateřské školy	7
3.2. Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání	7
4. PODMÍNY VZDĚLÁVÁNÍ	8
4.1. Psychosociální podmínky	8
4.2. Spolupráce školy s rodinou	9
4.3. Organizace	11
4.4. Životospráva	12
4.5. Věcné podmínky	14
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	15
5.1. Profilace školy	15
5.2. Vize a cíle vzdělávacího programu	16
5.3. Vzdělávací strategie	18
5.3.1. Vzdělávací strategie na úrovni školy	19
5.3.2. Klíčové kompetence, základní gramotnosti a strategie k jejich naplňování	22
5.4. Proces pedagogického diagnostikování	37
5.5. Diagnostické portfolio	38
5.6. Individualizace ve vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů	39
5.6.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	39
5.6.2. Vzdělávání dětí nadaných	41
5.6.3. Vzdělávání dětí cizinců	42

5.6.4. Vzdělávání dětí mladších tří let	42
5.6.5. Distanční vzdělávání	44
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	45
6.1. Integrované bloky	46
6.1.1. Integrovaný blok Svět lidí	48
6.1.2. Integrovaný blok Svět přírody	52
6.1.3. Integrovaný blok Svět kultury.....	56
6.1.1. Integrovaný blok Svět zdraví	61
6.1.2. Integrovaný blok Svět věcí.....	65
7. EVALUACE	90
7.1. Autoevaluace školy	90
7.1.1. Plán autoevaluace školy	90
7.1.2. Evaluace - zásady pro vyhodnocování ŠVP	95
8. ZÁSADY PRO ÚPRAVY A ZMĚNY ŠVP	96
9. ZÁVĚR.....	97
Použité zkratky.....	98
Použité zdroje	98

ÚVOD

Školní vzdělávací program (dále jen „ŠVP“) s názvem „Rosteme s Poděbradkou“ je kurikulární dokument na úrovni školy, který představuje závazný rámec předškolního vzdělávání v naší organizaci. Upravuje a doplňuje obsah vzdělávání v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále jen „RVP PV“).

V ŠVP je objasněno celkové pojetí vzdělávání v naší mateřské škole. Vymezuje společné výchovné a vzdělávací principy a strategie, které vedou k naplňování cílů předškolního vzdělávání – očekávaných výsledků učení v rovině klíčových kompetencí, v rovině vzdělávacích oblastí a základních gramotností.

ŠVP charakterizuje specifika a profilaci školy, popisuje pedagogický tým školy a konkretizuje podmínky vzdělávání. Předkládá způsob realizace vzdělávacího obsahu – integrovaných bloků a školních projektů, způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů. Podává informace o systému pedagogického diagnostikování a plánu autoevaluace školy. Uvádí zásady pro vyhodnocování, úpravy i změny ŠVP.

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název organizace:	Mateřská škola Ostrava, Poděbradova 19, příspěvková organizace
Adresa:	Poděbradova 1103/19, 702 00 Ostrava
Právní forma:	Příspěvková organizace
Typ MŠ:	Celodenní, trojtřídní
Maximální kapacita:	72 dětí
Délka provozu:	6:30 – 17:00
Bankovní spojení:	1652027369/0800
IČ:	75027348
Zřizovatel:	Statutární město Ostrava, městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz, náměstí Dr. E. Beneše 555/6, 729 29 Ostrava, IČ 00845451, DIČ CZ00845451
Tel. kontakt:	+ 420 734 494 357
E-mail:	podebradovams@seznam.cz
Webové stránky:	www.mspodebradova.cz
Statutární zástupce:	Mgr. Sandra Navrátilová, ředitelka školy
Číslo jednací:	MSPOD/2025/0558
Účinnost od:	1. 9. 2025

Mateřská škola Ostrava, Poděbradova 19, příspěvková organizace, (dále jen „MŠ“) byla zřízena usnesením Zastupitelstva městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz č. 943/19 ze dne 24. 9. 2002 s účinností ke dni 1. 1. 2003.

Dokument byl zpracován pro období od 1. 9. 2025 s platností tři roky, s možností pravidelné aktualizace v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání v platném znění. Byl projednán pedagogickou radou na poradě dne 27. 08. 2025.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Ostrava, Poděbradova 19, p. o. sídlí v centru města Ostravy v památkově chráněné a historicky ceněné budově z 19. století, která byla vystavěna již roku 1898. Budova

má osobitou, nezaměnitelnou atmosféru, jedinečného ducha a specifické architektonické dispozicemi.

2.1 Exteriér

K mateřské škole náleží rozlehlá zahrada, poskytující klidné útočiště v rušné části města. Zahrada je částečně zařízená v environmentálním stylu s řadou rozmanitých herních a pohybových prvků, třemi dřevěnými domky pro úschovu sezonních hraček, sportovních pomůcek a odrážedel. Je vhodná pro celodenní pobyt dětí na zahradě a zaměstnanci společně s dětmi o ni pečují tak, aby byla dětem přínosem a mohly se zde realizovat venkovní vzdělávací činnosti. Děti se s učitelkami starají o dřevěné kaskádovité záhonky a bylinkovou zahrádku. Rádi se pohybují na pocitovém chodníčku. Oblíbené jsou také rostlinné prvky z vrbového proutí i dřevěné edukační prvky, které jsou u dětí populární pro zpestření jejich her. Zahrada má dvě velká pískoviště, kopec se skluzavkou a malou lezeckou stěnou. Dále se na zahradě nachází dvě herní sestavy se skluzavkami a prolézačkami. Prostory a herní prvky jsou vhodné pro zdokonalování jiných pohybových dovedností dětí i pro trénování pohybu v terénu. Veškeré vybavení je v souladu s bezpečnostními normami. Areál je oplocený a udržovaný. Plocha školní zahrady je z větší části travnatá. Zbývající část tvoří betonový chodník, betonová plocha a zámková dlažba. Díky mnoha vzrostlým stromům máme stinná zákoutí potřebná pro pobyt venku v letních měsících. Zahrada je také místem realizace oblíbených školních akcí a dlouhodobých projektů. K zahradě přiléhá parkoviště pro zaměstnance i rodinné příslušníky dětí, které je k zajištění bezpečnosti dětí od zahrady odděleno přepážkovým plotem.

Budova mateřské školy je chráněna elektronickým zabezpečovacím a kamerovým systémem.

2.2 Interiér

Součástí mateřské školy jsou tři šatny, dvě dětská sociální zařízení, tělocvična, keramická dílna, polytechnická dílna, jídelna. MŠ disponuje také rozlehlým, nevyužitým půdním prostorem, kotelnou, prádelnou, ředitelnu, místností pro správní zaměstnance a výdejnu jídla.

Mateřská škola provozuje pouze výdejnu jídla. Strava je dlouhodobě zajišťovaná externí firmou.

Mateřská škola má tři běžné třídy, věkově homogenní, s kapacitou pro maximálně 72 dětí, proto se považujeme za „školku rodinného typu“. To nám umožňuje blíže poznat všechny děti

a snadněji tak kooperovat nejenom s nimi, ale navazovat efektivní spolupráci i s jejich rodinami. Tři třídy tvoří:

- **Třída Motýlek**, která se nachází v přízemí MŠ, třída je věkově homogenní s maximální kapacitou 24 dětí. Součástí herny je dětmi oblíbený a velmi útulný patrový hrací koutek.
- **Třída Sovičky** je svou rozlohou nejmenší třídou v MŠ a nachází se také v přízemí MŠ, vedle třídy Motýlek. Je taktéž věkově homogenní s maximální kapacitou 24 dětí.
- **Třída Včelky** je umístěna v prvním patře MŠ a její součástí je polytechnická dílnička s koutkem pro objevitelské činnosti. Dochází do ní věkově homogenní skupina dětí, rovněž s maximální kapacitou 24 dětí.

S účinností od 1. 9. 2023 je celková kapacita mateřské školy v rejstříku škol a školských zařízení stanovena na 72 dětí (po zrušení výjimky z nejvyššího počtu dětí z původních 80 dětí).

3. PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY

Kvalita předškolního vzdělávání je zásadně ovlivněna předepsanou odbornou kvalifikací pedagogů a soustavným prohlubováním jejich profesních i osobnostních kompetencí. Každá role v týmu školy má nezastupitelnou úlohu, která je vymezena právními předpisy, ale zároveň v sobě skrývá osobnostní rozměr.

V naší mateřské škole tvoří pedagogický tým 7 učitelek včetně ředitelky školy. Veškerý pedagogický personál splňuje odbornou kvalifikaci v souladu s právními předpisy. Učitelky se dále sebevzdělávají dle vytvořeného plánu profesního rozvoje, pravidelně se každý rok účastní dalšího vzdělávání pedagogů. V plánu profesního rozvoje si na daný školní rok stanovují závazky (cíle) svého směřování a cesty k jejich naplňování. Na konci školního roku je tento plán vyhodnocován ředitelkou školy, která společně s učitelkami hodnotí přínosy, smysl a další směřování jejich sebevzdělávání. Učitelky si mohou vybírat z oblastí doporučených ředitelkou školy nebo si témata ke vzdělávání navrhnou samy. Vedení školy podporuje samostatné aktivní vyhledávání témat a studium inovací či modernizací včetně jejich uvádění do praxe předškolního vzdělávání.

3.1 Ředitel jako lídr mateřské školy

Ředitel je inspirativní a motivující osobností, která se aktivně podílí na každodenním životě mateřské školy. Jeho schopnost empatie a vedení týmu přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry, kde se každý cítí cenný a podporován. Neustále hledá nové způsoby, jak zlepšit vzdělávací procesy a podmínky pro děti. Jeho odhodlání a angažovanost jsou klíčovými faktory, díky nimž mateřská škola vzkvétá a poskytuje dětem kvalitní základy pro jejich další vzdělávání.

- Má jasnou vizi a strategii rozvoje mateřské školy.
- Podporuje týmovou spolupráci směřující ke kvalitě a rozvoji mateřské školy.
- Pečuje o příznivé klima a kulturu školy.
- Podporuje respektující spolupráci a prosociální vztahy mezi všemi aktéry předškolního vzdělávání.
- Cíleně podporuje rozvoj a vytváří účinný adaptační program pro začínající učitele.
- Provádí systematické hodnocení zaměstnanců, poskytuje jim zpětnou vazbu a na jejím základě společně s nimi plánuje jejich profesní rozvoj.
- Vytváří podmínky pro samostudium a další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Motivuje pedagogické pracovníky k sebereflexi a poskytování vzájemné zpětné vazby.
- Nastavuje otevřenou a srozumitelnou vnitřní i vnější komunikaci.
- Podněcuje vzájemné učení a sdílení zkušeností.
- Spolupracuje se zřizovatelem a dalšími partnery školy.
- Realizuje pravidelnou autoevaluační činnost zahrnující všechny stránky chodu školy.
- Výsledky autoevaluace využívá k dalšímu rozvoji mateřské školy.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.

3.2 Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání

Učitel mateřské školy je laskavý a citlivý k potřebám dětí, respektuje jejich individualitu a podporuje jejich rozvoj. Inspiruje děti a vytváří pozitivní a bezpečné prostředí, ve kterém se mohou učit a růst. Spolupracuje se zákonnými zástupci a kolegy, aby zajistil harmonický a efektivní vzdělávací proces.

- Uplatňuje k dětem respektující přístup.

- Zapojuje děti do rozhodování o věcech, které se jich týkají, poskytuje příležitosti vyjádřit jejich názor.
- Vědomě pracuje se svými předsudky a zažitými stereotypy.
- Provádí pedagogické diagnostikování, při kterém průběžně sleduje, zaznamenává a vyhodnocuje individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení. Výsledky využívá pro plánování a další práci.
- Využívá formativní přístup, podporuje sebehodnocení a vrstevnické hodnocení.
- Věnuje pozornost prevenci rizikového chování.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.
- Využívá vzdělávací strategie, které vedou k naplňování cílů předškolního vzdělávání.
- Aktivně se podílí na vytváření příznivého klimatu a kultury školy.
- Spolupracuje s dalšími členy týmu a sdílí s nimi své poznatky a zkušenosti.
- Svým chováním a jednáním je vzorem lidskosti.
- Domlouvá se se zákonnými zástupci na společném postupu podpory dítěte při jeho výchově, vzdělávání a plynulém přechodu do základní školy.
- Zodpovídá za plánování a realizaci vzdělávání na úrovni třídy, do plánování témat a vzdělávací nabídky zapojuje děti.
- Vnímá rozmanitost jako přirozenou podmínku vzdělávání.
- Koordinuje svoje pedagogické působení s asistentem pedagoga tak, aby mohl sám poskytovat individuální podporu.
- Umožňuje dítěti vybrat si činnost, respektuje jeho tempo, poskytuje mu dostatek času pro dokončení činnosti.

4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Psychosociální podmínky

Mateřská školy vytváří otevřené a vstřícné klima, v němž každé dítě zažívá úspěch, cítí se bezpečně a přijímané.

Učitelky respektují potřeby dětí a uplatňují vůči nim požadavky, které jsou přiměřené vzhledem k jejich věku, individuálním schopnostem a dovednostem. Dětem je poskytnut

dostatečný prostor pro veškeré činnosti, aktivity i sebeobsluhu. Snažíme se citlivě a s rodinným přístupem navodit pocit klidu a harmonie, bez spěchu a shonu. Všechny děti mají rovnocenné postavení, dbáme na jejich individualitu. Vztahy mezi dospělými a dětmi jsou založené na vzájemném respektu, důvěře, toleranci, ohleduplnosti a zdvořilosti, solidaritě, vzájemné pomoci a podpoře.

Děti se učí pravidlům soužití prostřednictvím jasných a srozumitelných pokynů. Volnost a osobní svoboda dětí jsou přirozeně vyváženy potřebou dodržovat řád a pravidla soužití. Dbáme na to, aby byly děti seznámeny s pravidly chování ve společnosti a aby tato pravidla dokázaly aplikovat, přiměřeně jejich zralosti a věku. Respektujeme dětské povahy, charaktery. Předáváme dětem základy pro to, aby byly schopné soužití ve třídě svých vrstevníků a pravidelnou komunikací s nimi předcházíme možným nedorozuměním. Nabízíme dětem možná efektivní řešení konfliktů a jejich urovnávání, která jim budou prospěšná při možných dalších životních zkušenostech.

V pedagogickém procesu uplatňujeme podporující, empatickou a naslouchající komunikaci. Vybízíme a motivujeme děti činnostem a aktivitám, které počítají s jejich aktivní spoluúčastí. Zároveň respektujeme jejich potřebu klidu a odpočinku. Dbáme na osobní soukromí dětí. Děti mají možnost využít klidný koutek a rozhodnout se, zda se zúčastní společných činností.

Učitelky dostatečně a přirozeně děti chválí, oceňují je a napomáhají v jejich snahách, pokusech. Empaticky je podporují při nezdarech a poskytují jim odpovídající zpětnou vazbu. Děti se učí hodnotit práci svou i práci ostatních ve skupině.

Všichni zaměstnanci školy se k sobě chovají zdvořile a na vysoké profesionální úrovni. Nejenom k dětem, ale i k sobě navzájem se chovají spolehlivě a se vzájemným respektem.

V mateřské škole mohou mít děti po dohodě s učitelem osobní předmět pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

4.2. Spolupráce školy s rodinou

Mateřská škola Poděbradova 19 staví na základech kvalitní a velmi úzké spolupráce se všemi zákonnými zástupci v duchu laskavé a vstřícné komunikace. Pravidelná spolupráce mezi školou a zákonnými zástupci dětí je velmi důležitá pro oboustrannou důvěru, porozumění a vzájemný

respekt. Bereme v úvahu prostředí, ve kterém dítě vyrůstá a snažíme se přiměřeně kompenzovat případné nedostatečnosti v rodinném působení, podporovat a prohlubovat přínosné rodinné zázemí. Přirozeně navazujeme na rodinnou výchovu, doplňujeme ji. Ve spolupráci s rodinou vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Cílem je zvládnutí odloučení dítěte od rodiny a sladění potřeb dítěte a možností rodiny. K jednotlivým rodinám přistupujeme s porozuměním a respektem, chráníme jejich soukromí a zachováváme diskrétnost informací, které nám byly svěřeny. Současně se snažíme nabízet podněty, inspiraci a motivaci tam, kde si situace tuto péči vyžaduje, avšak nedáváme nevyžádané rady. Poskytujeme rodinám efektivní zpětnou vazbu, jejímž cílem není hodnotit a srovnávat.

Považujeme za nezbytné, aby mateřská škola umožnila rodině participovat na vzdělávacím procesu, aktivně se podílet na dění v mateřské škole, účastnit se vzdělávání i různých programů a společných akcí. Pokládáme se za otevřenou, vstřícnou, a především rodinnou organizaci s charakteristickými znaky komunitní školy (otevřenost, oboustranná komunikace, přijímání podnětů a nápadů k různým společným aktivitám, ke zlepšování podmínek vzdělávání a ke zvyšování kvality vzdělávacího procesu).

Naším cílem je navazovat otevřené a přátelské vztahy mezi rodiči, dětmi a ostatními zaměstnanci. Rodiny dětí mají možnost účastnit se mnoha programů, které pravidelně organizujeme. Mezi tyto programy a setkání patří zejména společné odpolední akce s různým tematickým zaměřením (sportovní, tvořivé, soutěživé, stmelující či naučné akce).

Naše mateřská škola předává informace o pokrocích dítěte v učení, vývoji a o další podpoře jeho rozvoje. Podporujeme také maximální informovanost zákonných zástupců o podmínkách plynulého přechodu jejich dětí z mateřské do základní školy, o možnostech, které zajistí jejich dítěti dobrý start v základní škole. V případě potřeby a v zájmu dítěte doporučíme zákonným zástupcům obrátit se na školské poradenské zařízení či příslušného odborníka, předáme odpovídající kontakt.

Zákonní zástupci dítěte se mohou během školního roku, v době určené pro příchod dětí do mateřské školy a odchod z mateřské školy, stručně informovat u učitelky vykonávající pedagogickou činnost ve třídě, do které dítě dochází, o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte. Dále si učitelky s rodiči domlouvají konzultační, individuální schůzky, které realizují v soukromí,

přátelské a klidné atmosféře. Cílem je společný zájem o dítě a jeho rozvoj. Ke schůzce můžeme přizvat i dítě, které pak samo s využitím portfolia hodnotí své pokroky.

Učitelky mateřské školy nejméně jednou za školní rok svolávají třídní schůzky, na kterých jsou zákonní zástupci dětí informováni o všech rozhodnutích mateřské školy týkajících se podstatných záležitostí vzdělávání dětí. V případě nezbytné potřeby může být svolána i mimořádná schůzka rodičů s vedením mateřské školy, a to zejména z provozních důvodů.

Naše mateřská škola je připravena nabídnout zákonným zástupcům konzultaci mimo pracovní dobu k získání informací, objasnění nedorozumění, sjednání dalšího pedagogického působení, doporučení dalších odborníků aj. Rodiče také mohou dle svého uvážení a nutnosti využívat emailovou/telefonickou komunikaci s ředitelkou školy. Veškeré informace, kontakty a náležitosti naleznou na nástěnkách v šatnách, u tříd, na vchodových dveřích do vestibulu, na webových stránkách, nebo v aplikaci „Naše MŠ“.

4.3. Organizace

Mateřská škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí. Bezpečnost a ochrana zdraví dětí patří mezi povinnosti dané školským zákonem i dalšími předpisy. K výkonu dohledu patří i pravidelná kontrola vybavení, nastavení pravidel pro vstup třetích osob a přijímání dalších opatření. Mateřská škola dobře promýšlí možnosti a vyhodnocuje vlastní podmínky, co nejlépe připravuje vhodné vzdělávací prostředí (věcné podmínky). Konkrétní podmínky nastavuje ve školním řádu.

Průběh dne je zajištěn pravidelným denním režimem a řádem, který je současně natolik flexibilní, aby umožňoval přizpůsobit průběh dne aktuální situaci, respektoval potřeby dětí a reagoval na jejich individuální potřeby. Zároveň také usilujeme o to, aby si děti vybudovaly pravidelnost, režim a strukturu dne, což vnímáme jako jednu z podmínek pro zdravý vývoj dítěte předškolního věku.

Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru a pro její dokončení, nebo možnost se k ní později vrátit. Hra, spontánní a nepřímo řízené činnosti převažují nad činnostmi řízenými. Plánování činností vychází z potřeb, zájmů a individuálních schopností dětí. Reagujeme na vzniklé podněty a využíváme nabízené příležitosti s ohledem na možnosti dětí. Každému dítěti

umožníme vybírat si z pestré nabídky spontánních i řízených činností. Pro řízené i nepřímo řízené činnosti nemáme vyhrazený pevný čas. Vycházíme ze situací a momentálního zájmu dětí. Využíváme aktivně i pobyt venku. Hru a další činnosti bez přímého působení učitele považujeme za nepostradatelný prostředek pro aktivní učení dětí a za příležitost pro pedagogické diagnostikování. Pravidelně vyhodnocujeme, kolik času během dne se děti věnují hře.

Součástí denního režimu je prostor pro odpočinek dětí po obědě. Je nutné každodenně zařadit relaxační chvíli po obědě. Poobědový klidový režim pozitivní měrou ovlivňuje růst, psychický rozvoj, zdraví, náladu i chování dětí, a proto jej nelze vynechat. Doba odpočinku závisí na potřebách dítěte.

Vzdělávací činnosti dětí realizujeme ve vnitřním i venkovním prostředí. Považujeme za velmi efektivní a žádoucí realizovat vzdělávací činnosti také ve volné přírodě nebo na zahradě mateřské školy kdykoli během dne. Pobyt venku není určený jen ke spontánním aktivitám, využíváme jej k realizaci promyšlené vzdělávací nabídky. V oblibě jsou také poznávací vycházky do centra města a blízkého okolí školy. V případě nepříznivého počasí nebo zvýšeného smogu v ovzduší jsou zařazovány náhradní činnosti.

Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je zajištěno minimálně v rozsahu 2,5 hodiny denně.

Spojování tříd je maximálně omezeno.

4.4. Životaspráva

Pro mateřskou školu Poděbradova 19 zajišťuje stravu externí firma. Jídelníček je sestavován tak, aby strava byla pestrá a splňovala všechny náležitosti zdravé výživy pro dítě v předškolním věku. Je dodržována vyvážená skladba jídelníčku, rozmezí konzumace jídel má adekvátní intervaly. Kvalita a sestavení spotřebního koše je pravidelně monitorována vedením MŠ a konzultována s odpovědnou firmou. Zákonní zástupci mají možnost se ke skladbě jídelního lístku vyjádřit v knize připomínek, která je volně přístupná ve vstupní hale MŠ. Mateřská škola je otevřená jakýmkoliv diskuzím a námětům ze stran zákonných zástupců k možné obměně a pestrosti stravy. Škola se však řídí platnou legislativou a spotřebním košem.

Jídelní lístek je zákonným zástupcům k dispozici k nahlédnutí ve vstupní hale a v aplikaci Naše MŠ. Mateřská škola nezajišťuje objednávání jídla, toto je zcela v kompetenci zákonných zástupců, o čemž jsou předem informováni a seznámeni s veškerými podmínkami pro objednání stravy.

Firma zajišťující stravování v těsné spolupráci s mateřskou školou i zákonnými zástupci obstarává realizaci a přípravu speciálních pokrmů pro děti s dietními opatřeními.

Stravování probíhá s respektem k dítěti. Při stravování hledáme různé způsoby, které u dětí podporují chuť k jídlu. Řídíme se heslem: učitel nabízí a dává možnost volby, dítě vybírá a rozhoduje se, co sní. Nucení dětí do jídla je nepřípustné.

Vytváříme podmínky pro sebeobsluhu a samostatnost dítěte při stolování, podporujeme kulturu stolování. Při stolování vytváříme příjemnou atmosféru, současně však dodržujeme pravidla slušného chování.

Pitný režim je zajišťován v průběhu celého dne. Po celý den mají děti dostatek tekutin a možnost volby mezi několika nápoji. Děti mají volný přístup k tekutinám a mohou je tak doplňovat dle vlastních potřeb. Děti pijí ze svého označeného hrnku, jsou vedeny k tomu, aby pily pravidelně.

Struktura dne je zajištěna pravidelným denním rytmem a řádem, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci. Je podřízena zásadám o ochraně, posilování a rozvoji organismu dětí předškolního věku. Je sestavena tak, aby zabezpečovala optimální podmínky pro střídání hry, spontánních aktivit, didakticky zaměřených činností, pohybových aktivit, pobytu venku, jídla a odpočinku. Pobyt venku je realizován denně za příznivých klimatických podmínek a ovzduší. Děti jsou dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován kvalitě ovzduší a povětrnostním podmínkám. Mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. Nabízíme jim k tomu dostatek pomůcek, náradí a náčiní. Denně jsou zařazovány rovněž pohybové aktivity ve formě pohybových chvil, ranního cvičení, pohybových her, cvičení a pobytu venku, odpoledních činností.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Odpočinek dětí po obědě je zajištěn všem dětem, je ovšem plně

respektována individuální doba odpočinku, případně relaxace jednotlivých dětí. Děti mohou odpočívat se svou oblíbenou hračkou, učitelé předčítají dětem pohádky nebo poslouchají reprodukovanou pohádku z CD či relaxační hudbu. Učitelky reagují při odpočinku na individuální potřeby dětí. Děti s nižší potřebou spánku se po určité době mohou věnovat klidové aktivitě, vždy však s dodržáním podmínky nerušit ostatní děti. Nucení dětí do spánku nebo dlouhého ležení na lehátku je nepřípustné.

Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tím dětem přirozený vzor.

4.5. Věcné podmínky

Technický stav budovy vzhledem k její specifičnosti vyžaduje množství oprav a stálou údržbu. V minulosti byla realizována řada oprav a rekonstrukcí, jako například oprava střechy, fasády, výměna oken, rekonstrukce školní výdejny jídla, školní jídelny, oprava svítidel a termoregulátorů. Veškeré úpravy jsou v souladu s technickými a hygienickými požadavky i se stanovisky oránu státní památkové péče. Opravy a rekonstrukce byly realizovány z prostředků evropských zdrojů, statutárního města Ostravy a z prostředků školy.

Prostory mateřské školy jsou specifické a jedinečné, avšak uspořádány tak, aby vyhovovaly hygienickým a výchovně vzdělávacím potřebám předškolních dětí. Vnitřní prostředí i zahrada mateřské školy jsou logicky strukturované, umožňují rozmanité typy činnosti dětí. Třídy jsou vkusně zařízené, vybavené nábytkem odpovídajícím potřebám dětí předškolního věku i pedagogům pro výchovně vzdělávací činnosti. Všechny třídy disponují značným vybavením, hračkami a didaktickými pomůckami pro danou věkovou kategorii. Ve všech třídách mají děti možnost samostatné volby hraček, aktivit i činností v zájmových koutcích, které jim umožňují samostatné objevování zákonitostí her, sociálního soužití i světa kolem něj. Hračky, pomůcky a materiály jsou dětem dostupné, přehledně uspořádané, podporují jejich fantazii i kreativitu. Napomáhají naplňovat cíle vzdělávání, jsou účelně využívány, průběžně doplňovány a obměňovány podle zájmů dětí, jejich silných stránek či v souladu s aktuálními tématy. Jsou stanovena pravidla pro jejich používání.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly vždy přístupné dětem a prezentovány i zákonným zástupcům.

Třída Včelky disponuje polytechnickou dílničkou, v níž mohou všechny třídy realizovat polytechnické vzdělávání a plnohodnotně rozvíjet nejen manuální zručnost dětí. Vedle třídy Včelek se nachází také prostorná tělocvična s infrasaunou, kterou všechny třídy využívají pro tělovýchovné činnosti, k saunování dětí a k pořádání akcí (divadel či společných akcí s rodiči). Tělocvična je vybavena množstvím potřebného tělovýchovného nářadí i náčiní. Škola tak dětem poskytuje výbornou úroveň pro pohybový rozvoj a podporu jejich zdraví.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných legislativních předpisů. Budovu mateřské školy obklopuje rozsáhlá zahrada v přírodním stylu, která rovněž odpovídá bezpečnostním standardům. Prostory zahrady jsou vybaveny tak, aby bezpečně umožňovaly dětem pohybové a další aktivity a přímý kontakt s přírodou důležitý pro tříbení smyslů a smyslové prožitky během celého roku. Vybavení interiéru i exteriéru je pravidelně obměňováno dle finančních možností organizace.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1. Profilace školy

- rodinná škola

- výchova ke zdravému způsobu života

- environmentální výchova a osvěta

- zaměření na posilování pozitivního vztahu k regionu a k jeho kultuře

- elementární vzdělávání v oblastech vědy a techniky

5. 2. Vize a cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Rosteme s Poděbradkou“ je tvořen v souladu se záměry RVP PV a vychází z dlouhodobého plánu MŠ, analýzy současných podmínek i stavu. Vize a hlavní cíle vzdělávacího programu:

- Nabídnout dětem příjemné prostředí, vhodné pro jejich optimální růst i edukaci, které jim umožní objevovat nové věci, zkoumat, experimentovat a v němž se budou rády zdržovat nejenom děti, ale také jejich rodiny.
- Udržet v mateřské škole rodinnou atmosféru, která je jedinečná díky malému počtu tříd, stálému pedagogickému personálu a kvalitními vztahy s rodinami dětí.
- Být součástí kulturního, sportovního i mimoškolního života dětí, jejich rodin a vytvářet pro celé rodiny bohatý program a podnětné prostředí pro smysluplné trávení volného času.
- Zajišťovat všestranný a harmonický rozvoj každého dítěte s respektem jeho individuality a se snahou o maximální využití jeho potenciálu.
- Vnímat prostředí školy jako třetího učitele tak, aby bylo zdrojem inspirací a zároveň odrazem dětského světa.
- Působit jako vzor zdravého životního stylu.
- Klást důraz na environmentální vzdělávání, výchovu, osvětu, rozšiřovat povědomí dětí o vlivu člověka na životní prostředí.
- Podporovat citový vztah k regionu, k městu a k místu, kde žijeme a kde se vzděláváme.
- Vytvořit u dětí základní předpoklady pro to, aby obstály v době plné dynamických změn, aby dokázaly využívat kritického i kreativního myšlení, pracovat s informacemi, otevřeně komunikovat a nebály se projevit svůj názor či udělat chybu.
- Systematickými činnostmi pokládat u dětí základy k celoživotnímu vzdělávání, k touze po učení a k přirozenému objevování vlastních možností.
- Využívat prvky koncepce STEM vzdělávání, na jejímž základě budou děti kreativně řešit výzvy a problémy v každodenním životě, v reálném světě, které jim umožní objevit nadšení pro vědu i techniku a pomohou odhalit to, v čem mohou výjimeční, v čem mohou být úspěšní.

Pojetí školního vzdělávacího programu je vychází z těchto principů:

1. Dítě je nejdůležitější činitel vzdělávání. Na prvním místě je dítě s jeho potřebou plnohodnotného prožití „šťastného dětství“ jako počáteční etapy v sociálním životě.

2. Individualizovaný přístup k dětem a naplňování jejich potřeb. Respektujeme dítě jako individualitu a rozvíjející se osobnost. Uplatňujeme cílené a individualizované působení na každé dítě, které odpovídá současnému pojetí moderní pedagogiky. Všichni zaměstnanci jednotně podporují u dětí pozitivní sebeuvědomování a posilují rostoucí sebedůvěru.

3. Prolínání témat. Usilujeme o integraci vzdělávacích oblastí, jež na sebe navazují a navzájem se doplňují. Na srozumitelné úrovni dětem předkládat takový obsah vzdělávání, který odvozuje témata, jež nás přirozeně obklopují a jsou dosažitelné pro předškolní věk.

4. Rozvoj osobnosti a podpora samostatného uvažování dětí. Za velmi úspěšné jsou považovány situace, kdy děti samy diskutují o problému, aniž by k tomu potřebovaly učitele. Děti se ponejvíce učí diskuzemi, v nichž mohou porovnávat či vyhodnocovat řešení problému

5. Skutečná motivace. Když „nevím“ a „chci vědět“. Důležitou roli sehrávají aktivity, které jsou pro děti atraktivní a zábavné. Během jejich realizace využíváme dětskou spontaneitu a nenutíme je, aby se do aktivit zapojovaly. Některé děti se nemusí do aktivity zapojit přímo, přesto ji však vnímají a zabývají se jí ve své mysli.

6. Stavíme na vlastních zážitcích a reálných zkušenostech dítěte.

Nutnými základy, na kterých budujeme další poznatky, představují vlastní zkušenosti dětí. Jedná se o přirozené, konkrétní zkušenosti, jež děti samy získávaly od prvního dne svého života při objevování světa doma, s rodiči nebo venku s ostatními dětmi.

7. Radost z poznávání. Výrazně pomáhá ve vzdělávacím procesu.

Dětskou radost podporujeme tím, že s dětmi sdílíme jejich úspěch. Respektujeme potřeby i vývojová specifika dětí, sledujeme, co je zrovna baví a aktivity uskutečňujeme podle jejich momentálního zájmu.

8. Podpora spolupráce. Poznatky se rodí díky diskuzi.

Práce ve skupinách, ve dvojicích či v rámci celé třídy, např. během diskusí je pro získávání poznatků klíčová. Děti mají podobné životní zkušenosti, mluví na sebe jazykem na přibližně

stejné úrovni a je tak pravděpodobnější, že při vzájemném vysvětlování porozumí problému lépe, než když jej objasňuje učitel.

9. Vlastní poznatek má větší váhu než ten převzatý. Poznatky, které učiníme sami, nám daleko lépe zakotví v mysli než poznatky, které učiníme tak, že nám je někdo sdělí a my jim porozumíme.

10. Práce s chybou. Předcházíme u dětí zbytečnému strachu z chyby.

Chyba má v procesu učení značný význam, je žádoucím jevem a využíváme ji jako prostředek k učení. Děti podporujeme, aby si chyby našly samy a učíme je vysvětlovat jejich příčinu. Hledání příčiny vzniku chyby vede k tomu, že se jí pravděpodobně znovu nedopustíme. Je velmi důležité analyzovat nejen chyby dětí, ale i své vlastní. Pokud své vlastní chyby analyzujeme před dětmi, pak tento postoj pozitivně ovlivňuje klima třídy, posiluje vzájemnou důvěru mezi dětmi a učitelem a napomáhá odbourávat strach dětí chybovat.

11. Přiměřené výzvy – pro každé dítě zvlášť podle jeho úrovně.

Učitel, případně i dítě samo si z nich vybírá takové výzvy, které jsou pro něj akorát. Vynaložení přiměřeného úsilí na zdolání výzvy, která není ani příliš snadná ani příliš náročná, přináší dítěti za odměnu radost z dobře vykonané práce. Tuto radost budou děti chtít zažívat opakovaně, což je povede k tomu, že si začnou vyhledávat přiměřeně náročné rozumové aktivity.

12. Prostředí jako třetí učitel.

Prostředí školy je zdrojem inspirace a zároveň odrazem dětského světa. Estetická různorodost prostředí a podnětů nesmírně rozšiřuje obzory vnímání dětí a vytváření souvislostí.

5. 3. Vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie představují zastřešující pojem pro organizační formy, metody a komunikační přístupy v předškolním vzdělávání. Jde o označení komplexních, dlouhodobých a učitelem záměrně využívaných postupů, které uplatňuje při vzdělávání dětí.

K dosažení cílů předškolního vzdělávání využíváme vzdělávací strategie, které v plné míře respektují vývojová specifika a způsoby učení dětí předškolního věku, jejich individuální dispozice, potřeby a zájmy. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí

nadaných zahrnujeme do volby vzdělávacích strategií přizpůsobených jejich individuálním potřebám současně i podpůrná opatření, která umožňují plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte.

Východisky k volbě vzdělávacích strategií jsou **konstruktivismus**, vycházející z konstruování poznatků na základě vlastních zkušeností, a **informace o osobnosti dítěte** získané prostřednictvím metod pedagogického diagnostikování.

5.3.1. Vzdělávací strategie na úrovni školy

1. Spontánní učení a hry

Řadíme k nejvýznamnějším způsobům učení patří. Toto učení probíhá zejména v rámci **hry**, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby. Spontánní činnosti a hry jsou významnou součástí denního programu naší mateřské školy.

2. Nepřímo řízené vzdělávací činnosti

Vedle spontánních činností a her dětem nabízíme vzdělávací činnosti, které koncipujeme jako nepřímo řízené, v nichž učitel dává dítěti možnost výběru z rozmanité nabídky. Tyto činnosti vykonává dítě samostatně, na základě svého výběru, bez vedení učitele. Dostává však k jejich realizaci od učitele vnější impulz. Nepřímé řízení spočívá zejména v jejich přípravě. Tedy v tom, že učitel činnosti předem promyslí, prováděje je k tématu, zajistí, aby jejich nabídka odrážela různé učební styly a typy inteligencí dětí a aby k činnostem našly děti ve třídě materiál a pomůcky. Formou jednoduché pobídky vyzve učitel děti k činnostem. Jejich samotnou realizaci už ale nechává na dětech, ustupuje do role pozorovatele. Činnost probíhá jako samostatná (ať už individuálně, ve dvojicích či ve skupinách), učitel je v pozadí. Vliv na kvalitu tohoto typu činností má učitel díky své předchozí přípravě a podmínkám, které pro jejich realizaci zajistil (dostatek pomůcek a materiálů, jejich různorodost, časový prostor pro samostatné činnosti atd.).

3. Řízené vzdělávací činnosti

V rámci těchto činností pracují děti pod přímým vedením učitele. K řízené činnosti učitel děti nenutí, motivuje je, činnost pak dále organizuje, koordinuje, rozhoduje o jejím průběhu. Jeho

role je při řízené činnosti dominantní. Do řízených činností také zahrnujeme všechny činnosti, které se odehrávají pod vedením učitele, tedy i tehdy, když učitel řídí práci skupiny dětí nebo s dítětem pracuje individuálně. K řízeným činnostem patří i režimové momenty, ve kterých děti společně obědvají, oblékají se, přesouvají se na pobyt venku apod.

V obou typech vzdělávacích činností působí učitel v roli průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním. Uplatňuje podporující přístup, projevuje se respektující komunikací, vylučuje manipulaci s dítětem a vytváření soutěživého prostředí.

4. Prožitkové učení

Je založené na přímých prožitcích dítěte, na učení se v autentických situacích nebo situacích blízkých reálnému životu. Podporuje zvědavost dítěte, jeho aktivitu a potřebu objevovat. Za prožitkové učení považujeme takové učení, jehož činnosti mají tyto znaky:

- *spontaneita* (souvisí s možností výběru činnosti);
- *objevnost* (činnost je dětem nabízena jako problém, který mají řešit či objevovat a tvořit něco nového a originálního);
- *komunikativnost* (má spojitost se spoluprací);
- *aktivita a tvořivost* (nedovolují poskytovat hotové informace či návody);
- *konkrétnost* (činnost nemá podobu verbálního předávání hotových informací a poznatků, ale jde o přímou aktivitu, při které děti něco dělají, vytvářejí, zkoumají atd.);
- *celostnost* (při konkrétních činnostech děti zapojují všechny smysly, a tak se rozvíjí jejich celá osobnost)

5. Kooperativní učení

Je založené na spolupráci dětí, ponechává dostatek prostoru pro vyjádření sebe sama, umožňuje dětem rozvíjet se v souladu s jejich dispozicemi. Je organizované ve skupině dětí, při kterém je nutná spolupráce, komunikace a společné plnění zadaného úkolu. Učitel je v těchto činnostech v roli průvodce, který dětem poskytuje zpětnou vazbu a podporuje jejich spolupráci. V předškolním vzdělávání jde o položení základů pro spolupráci s ohledem k vývojovým možnostem dětí. I ty nejmladší děti získávají nápodobou vzor pro kooperaci. Jejich zapojení se i do role pozorovatele je pro ně významné a cítí se v ní dobře. Mladší, nebo méně zkušené děti se nechávají zkušenějšími dětmi vést a cítí se být součástí skupiny.

6. Situační učení

Staví na využití situací, které se kolem nás v reálném životě dějí. Pomáhá dítěti lépe porozumět světu a dění v něm.

7. Sociální učení

Sociální učení je hlavním nástrojem socializace, při kterém si děti osvojují komplexní způsoby chování a jednání, a to všemi třemi základními formami: sociálním posilováním, nápodobou a identifikací.

8. Skupinová organizační forma

Zařazování skupinové formy vzdělávání založené na kooperativním učení představuje v naší škole důležitou vzdělávací strategii. Děti pracují ve skupinách vytvořených dle různých kritérií, které se odvíjejí například od obtížnosti zadání, charakteru činnosti. Skupinová forma rozvíjí schopnost naslouchat druhým, schopnost umět vyjádřit svoje nápady, přesvědčit ostatní členy skupiny o názoru.

9. Hromadná (frontální) organizační forma

Pracujeme se všemi dětmi najednou, společně na tomtéž obsahu. Jedná se o situaci, kdy chceme, aby se všechny děti přizpůsobily společnému tempu, společné činnosti a často i shodnému způsobu provádění této činnosti. V rámci hromadné činnosti má učitel dominantní postavení. Frontální forma je vhodná, probíhá-li například v souvislosti s realizací komunitního či reflektivního kruhu. Hromadná forma své místo v naší mateřské škole má, ale zařazujeme ji s rozvahou, nikoli stereotypně. Nadměrné užívání frontální formy posiluje závislost dětí na osobě učitele a je překážkou dosahování cílů předškolního vzdělávání stanovených v RVP PV, jakými jsou samostatnosti dětí, schopnosti dětí poradit si, nacházet vlastní řešení, plánovat si svoji činnost.

10. Individuální organizační forma

Představuje organizační formu, při níž pracuje jeden učitel s jedním dítětem. V naší mateřské škole se jedná o práci s dítětem, které potřebuje podpořit v rozvoji svých slabých, ale i silných stránek.

11. Efektivní komunikace

Je souhrn technik (např. aktivní naslouchání, empatická reakce, já výroky, popisný jazyk), jejichž základem je respektující přístup k dítěti, který je veden se snahou dosáhnout dohody, ve které se oba partneři v komunikaci budou cítit dobře, nikdo nebude povýšen ani ponížen. Dítě vnímáno jako aktivní účastník při řešení problémů, vytváření dohod a opatření, tvorbě pravidel atp. Dítě se prostřednictvím nápodoby učí stejným komunikačním vzorcům.

12. Rituály

Jedná se o opakované činnosti a pravidla, které dětem přinášejí pocit jistoty, bezpečí a předvídatelnosti v průběhu dne, například společné vítání ráno, ukládání hraček na místo po hře nebo rituál před obědem či spaním. Jsou důležité pro rozvoj sociálních dovedností, sebeobsluhy a celkovou pohodu dětí, přičemž učitelé do nich často zapojují písničky, říkadla a pohybové prvky. Rituály podporují vzájemnou ohleduplnost, spolupráci a schopnost komunikovat. Jasně definují a posilují očekávané chování ve třídě. Opakované činnosti pomáhají zklidnit třídu a připravit děti na další aktivitu.

5.3.2. Klíčové kompetence, základní gramotnosti a strategie k jejich naplňování

Předškolní vzdělávání svým pojetím a obsahem směřuje k rozvoji základních gramotností a k naplnění klíčových kompetencí. Ty můžeme chápat jako soubor předpokládaných dovedností, vědomostí, schopností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince.

Klíčovými kompetencemi jsou:	Základními gramotnostmi jsou:
1. kompetence k učení	1. čtenářská gramotnost
2. kompetence komunikační	2. matematická gramotnost
3. kompetence k občanství a udržitelnosti	
4. kompetence osobnostní a sociální	
5. kompetence k podnikavosti a pracovní	

6. kompetence k řešení problémů	
7. kompetence kulturní	
8. kompetence digitální	

KOMPETENCE K UČENÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Při učení využívá strategie pokusu a omylu.	- oceňujeme proces učení, hodnotíme každý pokrok dítěte a vedeme jej k reflexi toho, co samo dokázalo, zvládlo, co mu pomohlo - poskytujeme popisnou zpětnou vazbu - vedeme dítě k tomu, aby v určitých případech využívalo chybu jako alternativní řešení - umožňujeme dětem zkoušet více variant řešení a porovnávat výsledky - vedeme dítě tak, aby si všímalo souvislostí, experimentovalo a užívalo přitom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů - uplatňujeme skupinové práce, sdílení nápadů a postřehů, kooperativní učení - zařazujeme jednoduché badatelské experimenty - nabízíme hry a úkoly, kde chyba není selhání, ale přirozená součást postupu
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.	- vedeme dítě k soustředěnému pozorování, zkoumání, objevování okolního světa a jevů - vedeme dítě k vědomému učení se, ke schopnosti vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a záměrně si zapamatovat informace - vedeme dítě k dokončení započaté práce k tomu, aby se řídilo instrukcemi a pokyny vedoucími k požadovanému výsledku - zařazujeme aktivity s postupným plněním (řetězové úkoly, logické hry, skládky) - využíváme krátké rytmičované nebo pohybové prvky k obnovení pozornosti - vedeme děti k plánování – před začátkem úkolu se dohodneme, co budeme dělat, a na konci reflektujeme, zda se to podařilo - podporujeme děti ve zvládnutí jednoduchých pravidel („nejprve dokončím, potom si vyberu novou hru“) - využíváme vizuální pomůcky (obrázkové postupy, piktogramy), které udržují pozornost na cíli - využíváme řízené činnosti, individuální činnosti, situační učení, společenské
Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.	- poskytujeme dítěti elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, o jeho rozmanitostech a proměnách - podněcujeme dítě, aby kladlo otázky a hledalo na ně odpovědi, aktivně si všímalo, co se kolem něho děje, pátralo po příčinách a souvislostech

	- podněcujeme zájem dětí o knihy, příběhy a jejich propojování s vlastním životem a zkušenostmi - využíváme sociální učení, projektovou výuku, efektivní komunikaci - zařazujeme činnosti k objevování okolí přímo (přírodní vycházky, návštěvy knihovny, exkurze) - dáváme dětem možnost vybrat si téma činnosti dle vlastního zájmu (hlasování, třídní nápadník) - využíváme badatelsky orientované činnosti – děti samy navrhnou, co prozkoumat - podporujeme děti ke sdílení otázek a jejich objevů s ostatními v kruhu
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.	- vedeme dítě k tomu, aby získanou zkušenost uplatňovalo v praktických situacích, v dalším učení, v různých prostředích, předávalo je ostatním - posilujeme tvořivost – stejné poznatky uplatnit v nové situaci - využíváme sociální učení, konstruktivismus, spontánní hry, hry s pravidly, rituály

KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Vyjadřuje se různými způsoby.	- dbáme na to, aby dítě ovládalo řeč, hovořilo ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřovalo své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumělo slyšenému, slovně reagovalo a vedlo smysluplný dialog - vedeme dítě ke srozumitelnému vyjadřování svých myšlenek, pocitů a názorů verbálně i neverbálně, gestem, postojem, pohybem - podporujeme dítě v tom, aby se projevilo se různými uměleckými prostředky - uplatňujeme rozhovory, dialogy, sdílení nápadů a postřehů - využíváme literární, jazykové, dramatické, hudební, pohybové a výtvarné činnosti - umožňujeme dítěti sdělovat své názory prostřednictvím kresby, malby, modelování a jiných výtvarných prostředků - rozvíjíme slovní zásobu prostřednictvím tematických rozhovorů, slovních her a činností - využíváme námětové hry, sociální učení, kooperativní učení, komunitní kruh, rituály - uplatňujeme hlasovou hygienu, gymnastiku mluvidel

Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.	- podporujeme dítě, aby se zbavilo zábran a ostychu z komunikace v běžných situacích - vedeme dítě ke sdílení svých zážitků, svých zájmů a očekávání (z domova, výletů, víkendů) - umožňujeme dítěti vyjadřovat svá přání - vedeme dítě k hodnocení svých i skupinových činností a výsledků práce (společný plakát, projekt, písnička, taneček) - učíme dítě vyzdvihovat pozitiva a pojmenovávat problémy, se kterými se setkalo - využíváme projektovou výuku, badatelství - vytváříme příležitosti k vystupování před skupinou (např. krátké představení vlastní kresby, výrobku, přineseného předmětu) - motivujeme děti k tomu, aby vyprávěly o svých zážitcích z domova, výletů či víkendů - podporujeme děti v uvážlivém používání jednoduchých digitálních prostředků (např. prezentace fotografií, poslech vlastní nahrávky hlasu)
Klade otázky a hledá na ně odpovědi.	- podněcujeme dítě, aby kladlo otázky a hledalo na ně odpovědi, aktivně si všímalo, co se kolem něho děje, pátralo po příčinách a souvislostech, respektovalo odpovědi ostatních - podporujeme děti v tom, aby se ptaly spolužáků a využíváme hry na role („malí vědci“, „reportéři“, „průzkumníci“) k rozvoji zvědavosti - učíme dítě si osvojovat si dovednosti předcházející čtení a psaní - uplatňujeme rozhovory, dialogy, badatelské aktivity, kde děti samy hledají odpovědi - využíváme různé informační zdroje (obrázkové knihy, encyklopedie pro děti, jednoduché pokusy) - využíváme literární, jazykové, dramatické činnosti, hraní rolí
Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.	- seznamujeme děti s tištěnými i digitálními médii (časopisy, obrázkové knihy, fotografie, tablety s edukativními aplikacemi) - umožňujeme dětem pracovat s audiovizuální technikou (poslech pohádek, prohlížení krátkých edukačních videí) - učíme děti orientovat se v jednoduchých piktogramech, symbolech a obrázkových návodech - vedeme děti k tomu, aby informace využívaly prakticky – např. podle receptu připravily jednoduchý pokrm, podle návodu postavily stavebnici - využíváme literární, jazykové, dramatické činnosti, konstruování, elementární kódování
Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.	- vedeme děti ke kultivovanému projevu, v souladu se základními pravidly komunikace - používáme dohodnuté signály a pravidla komunikace

	- podporujeme děti v tom, aby dokázaly vyjádřit nesouhlas kultivovaně („nelíbí se mi, když...“, místo křiku nebo pláče) - rozvíjíme schopnost aktivního naslouchání prostřednictvím her („co řekl kamarád“, „předávání vzkazu šeptem“) - učíme děti respektovat odlišné názory a přijímat, že někdo jiný může věci vnímat jinak - využíváme komunitní kruh, sdílení vlastních názorů, zkušeností, zážitků - uplatňujeme kooperativní a sociální učení, rituály
--	--

KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A K UDRŽITELNOSTI	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.	- vedeme dítě k uvědomění, že je součástí přírody a že ji svým chováním může ovlivňovat - vytváříme vztah k přírodě prožitkem z pobytu v přírodě - poskytujeme vhodné vzory - učíme děti přírodu nejen poznávat, ale i porozumět, jak se v přírodě chovat a chránit ji - využíváme prožitkové učení, pobyt na zahradě, v okolí školy, smyslové hry - využíváme projektovou výuku, badatelství - nabízíme příležitosti ke zkoumání, objevování přírody všemi smysly, k péči o rostliny či živočichy - umožňujeme dostatek spontánního pohybu venku, v přírodě
Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.	- seznamujeme dítě s principy ekologického myšlení a vedeme ho k uvědomění, že svým chováním ovlivňuje prostředí, v němž žije - diskutujeme s dětmi o tom, jak naše chování ovlivňuje náš život i život dalších generací - vedeme děti k tomu, aby svým chováním přispívaly k udržitelnému rozvoji v každodenních situacích - využíváme prožitkové učení, situační učení, projektovou výuku, badatelství - nabízíme příležitosti ke zkoumání, objevování možností k šetrnému zacházení s vodou, s energiemi, s materiálem, k ochraně životního prostředí, k udržování pořádku
Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	- vedeme dítě k uvědomění si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - vytváříme dostatek příležitostí pro samostatné rozhodování dětí

	- využíváme sociální učení, spontánní hry, individuální, skupinové činnosti
Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.	- podněcujeme zájem dítěte o druhé i o to, co se kolem děje - umožňujeme, aby se dítě svým chováním mohlo podílet na harmonickém, bezpečném a příjemném klimatu - využíváme vzájemnou podporu, spolupráci a respekt k ostatním a přispíváme k pocitu zodpovědnosti a sounáležitosti všech zúčastněných - snažíme se o zmírnění protikladů, hledáme společné znaky, to, co nás spojuje - využíváme sociální učení, týmové hry, kooperativní hry, projektovou výuku, rituály
Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	- vedeme dítě k uvědomění si svých práv i práv druhých - vedeme dítě k respektování a uplatňování pravidel v každodenních situacích - vytváříme takové situace, aby dítě pracovalo ve skupině a dokázalo se prosadit, ale také respektovat názor, osobní prostor a volbu druhých - využíváme sociální učení, skupinové činnosti, kooperativní hry - uplatňujeme společenské hry s pravidly, spontánní činnosti, rituály
Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.	- poskytujeme dítěti zpětnou vazbu, aby bylo vnímavé vůči nespravedlnosti a hledalo způsoby jejich konstruktivního řešení. - dětem pomáháme k porozumění příčinám a řešení nastalých situací používáním popisného jazyka - využíváme sociální učení, týmové hry, spontánní činnosti, efektivní komunikaci

KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.	- poskytujeme dítěti podporu, aby se dokázalo bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování - vedeme dítě, aby si stanovilo své hranice a nedovolilo je druhému překročit odmítnutím nebo požádáním o pomoc - učíme dítě rozpoznat a pojmenovat, co je mu příjemné a co ne - využíváme sociální učení, situační učení, efektivní komunikaci, modelové situace
Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.	- poskytujeme dítěti podporu, aby dokázalo požádat o pomoc vrstevníky či dospělého - uplatňujeme stanovená pravidla při žádání o pomoc

	- využíváme hraní rolí, modelové situace, prosociální aktivity, kooperativní učení
Pojmenuje vlastní silné stránky.	- vytváříme pozitivní a podporující prostředí - pomáháme dítěti najít a popsat jeho jedinečnost, jeho přednosti - rozvíjíme jeho zájmy - pravidelně, často a konkrétně dítě chválíme - využíváme spontánní činnosti, námětové hry, individuální činnosti, týmové hry
Projevuje důvěru v sebe sama.	- vytváříme pozitivní a podporující prostředí - pravidelně, často a konkrétně dítě chválíme - dáváme dítěti prostor pro rozhodování a samostatné řešení úkolů - umožňujeme dítěti zapojovat se do her a činnosti, přijímat výzvy, projevoval zájem o nové věci - umožňujeme dítěti být hrdé na svou práci, na sebe sama, věřit svým schopnostem - využíváme skupinové a kooperativní hry, hry s pozitivní zpětnou vazbou a hry, které podporují kreativitu a sebevyjádření
Vyjadřuje svůj názor.	- vedeme dítě, aby se naučilo samostatně rozhodovat o svých činnostech, umělo si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - umožňujeme dítěti prezentovat svůj názor na prožívané i pozorované situace, sdělovat svůj názor spontánně i na požádání ostatních, vysvětlovat ho a obhajovat - vytváříme takové situace, aby dítě pracovalo ve skupině a dokázalo se prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvat a spolupracovat - využíváme spontánní hry, skupinové a kooperativní činnosti, sociální učení
Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.	- poskytujeme dítěti modely prosociálního chování a pozitivních mezilidských vztahů - využíváme prosociální hry s podporou pomoci, záchrany, solidárnosti - vytváříme situace, aby děti dokázaly pochopit druhé a jejich pocity, aby projevovaly citlivost, ohleduplnost k druhým - vedeme dítě, aby se dokázalo rozdělit, dovedlo půjčit - uplatňujeme aktivity s cílem někoho obdarovat, potěšit, mít radost z obdarovávání - využíváme sociální učení, skupinové činnosti, kooperativní hry, hraní rolí, spontánní hry
Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.	- poskytujeme dítěti zpětnou vazbu, aby rozpoznaly nevhodné chování, bylo vnímavé vůči nespravedlnosti, ubližování, agresivitě a lhostejnosti - vedeme dítě k pochopení, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

	- vytváříme atmosféru svornosti, pokoje - využíváme sociální učení, týmové hry, kooperativní hry, hraní rolí
Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.	- dáváme dítěti prostor, aby se spolupodílelo na tvorbě pravidel a společných rozhodnutích kolektivu - seznamujeme dítě se základními společenskými pravidly, s pravidly soužití ve skupině a vedeme je k jejich dodržování a uplatňování v běžných situacích - umožňujeme dítěti cítit sounáležitost se skupinou - využíváme sociální učení, práci s příběhy, hraní rolí, skupinové činnosti - tvoříme a poznáváme piktogramy související s pravidly (chování, soužití, cestování, nakupování, pohybu ve společných vnitřních i venkovních prostorách apod.) - uplatňujeme společenské hry s pravidly, rituály

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Přichází s vlastními nápady.	- podporujeme dítě, aby uplatňovalo své myšlenky a nápady, kreativitu při různorodých činnostech a ve hře. - umožňujeme dětem plánovat, navrhovat, jakým tématům se věnovat, co se chtějí naučit, co je zajímá - vytváříme dětem příležitosti přinášet nápady na činnosti, být iniciativní - využíváme spontánní činnosti, komunitní kruh, diskuse
Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.	- vedeme dítě k plánování, organizování, řízení, vyhodnocování jeho činností a her - podporujeme dítě k realizaci činnosti dle vlastních představ či v souladu se zadáním - umožňujeme dětem vybírat si materiál a pomůcky na základě vlastního uvážení i předchozí zkušenosti, vybírat si partnery ke spolupráci - využíváme spontánní činnosti, kooperativní hry - dbáme na dostatek pomůcek, materiálu a prostoru pro vlastní volbu dětí

Ke změnám přistupuje jako k příležitostí.	- podporujeme dítě ve flexibilitě při přizpůsobování se změnám plánovaným i nečekaným, vedeme jej k jejich pozitivnímu přijímání - umožňujeme dětem podílet se na plánování změn, uplatňovat své nápady ke změnám - usilujeme o kreativní přístup dětí k řešení nenadálých změn - uplatňujeme efektivní komunikaci, popisný jazyk, pozitivní zpětnou vazbu, oceňujeme iniciativu
Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.	- vedeme dítě k tomu, aby pro splnění cíle dokázalo měnit strategie, pomůcky, materiál i tým, se kterým pracuje - využíváme skupinové činnosti, řízené činnosti, kooperativní hry, aktivity s různými možnostmi či kombinacemi řešení - dbáme na dostatek pomůcek, materiálu a prostoru pro vlastní volbu dětí
Dokončí, co započalo.	- vedeme dítě k dokončení činností i takových, které si samo nevybralo - podporujeme dítě při překonávání překážek - usilujeme o prokazování vytrvalosti a odhodlání - učíme dítě, aby v případě potřeby oslovilo kamaráda - uplatňujeme efektivní komunikaci, popisný jazyk, pozitivní zpětnou vazbu se zaměřením na proces, ne na výkon, oceňujeme iniciativu - využíváme individuální, řízené činnosti i spontánní činnosti
Organizuje a realizuje svoje činnosti.	- podporujeme u dítěte smysl pro povinnost ve hře, práci i učení - vedeme dítě, aby se naučilo samostatně rozhodovat o svých činnostech - vedeme dítě k vytvoření plánu pro danou činnost, k přípravě potřebných kroků k jejímu provedení a k jejímu uskutečnění - umožňujeme dítěti pravidelně hodnotit své činnosti a jejich výsledky - využíváme spontánní činnosti, hry dle volby a přání dětí
Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.	- vedeme dítě k vyhledávání příležitostí ke společné hře a činnostem - umožňujeme dětem předkládat své návrhy, diskutovat o různých možnostech, zvažovat různé pohledy, podílet se na rozhodnutí - usilujeme o domluvu s ostatními a dodržování domluveného - vedeme dítě k přijímání různých rolí, k uplatňování nápadů svých i nápadů ostatních - využíváme spontánní činnosti, řízené činnosti, kooperativní hry, skupinovou práci, diskusi, hraní rolí, rituály

Spolupodílí se na společných rozhodnutích.	- vedeme dítě k tomu, aby se aktivně zapojovalo do procesu společného rozhodování, vyjadřovalo své názory a naslouchalo názorům ostatních - poskytujeme dětem dostatek příležitostí k participaci - využíváme komunitní kruh, diskusi - dáváme dětem možnost vybrat si téma činnosti dle vlastního zájmu (hlasování, třídní nápadník), rituály
Oceňuje práci i úsilí druhých.	- vedeme dítě k projevování uznání a respektu k práci i úsilí ostatních, k vyjadřování pozitivní zpětné vazby - využíváme spontánní činnosti, projektovou výuku, skupinové činnosti, kooperativní učení - uplatňujeme modelové situace v interakci s druhými, komunitní a hodnotící kruh

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.	- učíme dítě nebát se chyby a přijímat ji jako součást procesu řešení - využíváme spontánní činnosti, řízené i individuální činnosti - nabízíme hry a úkoly, kde chyba není selhání, ale přirozená součást postupu - poskytujeme pozitivní zpětnou vazbu se zaměřením na proces, ne na výkon - uplatňujeme situační hry, hraní rolí
Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.	- vedeme dítě k tomu, aby předvíдалo důsledky svého jednání („co se stane, když...“) - učíme dítě přizpůsobovat své chování a jednání na základě dříve získaných zkušeností - uplatňujeme situační hry, modelové situace, práci s příběhy, prostřednictvím kterých vedeme děti k uvědomění příčiny a následku - využíváme konstruktivismus, řešení přiměřených výzev
Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	- podněcujeme dítě k experimentování a využívání metod pokusu a omylu - podněcujeme dítě ke všímání si detailů ve svém okolí, ke sledování rozmanitostí, k prozkoumávání nových prostředí a situací - podporujeme odhadování, zkoušení a ověřování výsledku - zařazujeme logické hry, skládky, třídění, jednoduché pokusy - využíváme projektovou výuku, prožitkové učení, konstruktivismus, badatelství

Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.	- podporujeme dítě v tom, aby hledalo více způsobů řešení i neobvyklá řešení - podněcujeme dítě k prověřování nových řešení - rozvíjíme dovednost řešit úkoly metodou pokusu a omylu - umožňujeme dětem zkoušet více variant řešení a porovnávat výsledky - zařazujeme logické hry, skládky, třídění, jednoduché pokusy - využíváme projektovou výuku, prožitkové učení, konstruktivismus, badatelství
Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.	- vedeme dítě k tomu, aby znalo cíl, ke kterému směřuje a zvažovalo různé možnosti řešení, jejich výhody i nevýhody, aby vybíralo to nejvhodnější řešení - umožňujeme dětem strukturovat si úkoly na dílčí kroky - využíváme projektovou výuku, prožitkové učení, konstruktivismus, kombinatorické úlohy - uplatňujeme řízené, spontánní i individuální činnosti
Tvořivě pracuje s informacemi.	- vytváříme pro děti příležitosti k samostatnému nacházení, zpracovávání a vyhodnocování informací - vedeme dítě k tomu, aby prověřovalo informace na základě vlastní zkušenosti i prostřednictvím dalších zdrojů - vedeme děti k tomu, aby informace využívaly tvořivě – např. podle receptu připravily jednoduchý pokrm, podle návodu postavily stavebnici a přidaly vlastní kreativní prvek - využíváme literární, jazykové, dramatické činnosti, konstruování, elementární kódování a programování
Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.	- umožňujeme dětem pracovat s tištěnou, digitální i audiovizuální technikou (knihy, časopisy, tablety s edukativními aplikacemi, digitální mikroskopy, poslech pohádek, prohlížení krátkých edukačních videí) - učíme děti orientovat se v jednoduchých piktogramech, symbolech a obrázkových návodech - využíváme literární, jazykové, dramatické činnosti, konstruování, elementární kódování a programování

KOMPETENCE KULTURNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.	- seznamujeme děti s kulturními tradicemi, svátky a zvyky - navštěvujeme kulturní akce (divadlo, výstava) - seznamujeme děti s pravidly společenského chování, vhodného oděvu - vytváříme příležitosti k poznávání kultury, umění, s regionální uměleckou tvorbou - uplatňujeme prožitkové učení, sociální učení
Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.	- podněcujeme dítě k vyjadřování a sdílení pocitů a dojmů, které v něm vyvolaly různé umělecké či kulturní zážitky - vedeme je k vnímání krásy v přírodě, umění a každodenních věcech - navštěvujeme kulturní akce (divadlo, výstava) - uplatňujeme prožitkové učení - využíváme hudební, výtvarné, taneční a dramatické činnosti
Zapojuje se do tvůrčích činností.	- umožňujeme dětem tvořit různými výtvarnými a hudebními prostředky - zapojujeme děti i zákonné zástupce do oslav a společenských událostí - podporujeme vlastní tvořivý projev dětí - pořádáme společné akce – tvůrčí dílny - využíváme prožitkové učení, projektovou výuku, skupinové a kooperativní činnosti, rituály
Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.	- seznamujeme děti s různými kulturami a způsoby života - vedeme k toleranci, respektu k odlišnostem (kulturním, jazykovým, tělesným) a ke spolupráci se všemi dětmi bez rozdílu - využíváme příběhy, hudbu (etnickou) a výtvarné činnosti k poznávání kultur - využíváme projektovou výuku, skupinové a kooperativní činnosti, rituály

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.	- seznamujeme děti s možnostmi využití počítače, tabletu či interaktivní tabule - podporujeme využití digitálních nástrojů při hrách i učení, při ověřování informací, k zaznamenávání a zachycování událostí, činností a změn - využíváme projektovou výuku, elementární kódování a programování, badatelství

Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.	- vedeme děti k uvědomělému a bezpečnému používání technologií - vysvětlujeme rozdíly mezi skutečností a digitálními médii - seznamujeme děti s působením a riziky reklamy, etickými pravidly, s bezpečným chováním online - vedeme děti k pochopení nastavených pravidel a nutnosti regulovat čas strávený u obrazovky - využíváme příběhy, sdílení zkušeností, diskuse, modelové situace
Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.	- umožňujeme dětem pracovat s jednoduchými výukovými aplikacemi - propojujeme digitální nástroje s projekty (fotografie, kreslení na tabletu) - podporujeme spolupráci při práci s digitální technikou - umožňujeme dětem získávat, zaznamenávat, uspořádávat, strukturovat data a informace, předávat je druhým - učíme děti využívat instrukce vedoucí k cíli, určovat a dodržovat pořadí jednotlivých kroků, orientovat se ve čtvercové síti - využíváme projektovou výuku, elementární kódování a programování, konstruktivismus

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Soubor znalostí, dovedností a postojů při práci s texty v nejširším slova smyslu. Schopnost porozumět textům a efektivně zpracovávat informace. Vstřícný vztah ke čtení jako základní předpoklad pro další rozvoj čtenářství a čtenářské gramotnosti.	- zařazujeme aktivity související s přípravou na čtení, s předvídáním obsahu, odhadováním významu neznámých slov - využíváme „čtení“ obrázkového písma - umožňujeme dětem tvořit vlastní díla (obrázkový seriál, ilustraci k textu či krátké záznamy) a reflektovat vlastní čtenářské zážitky - pojmenováváme věci a jevy, kterými je dítě obklopeno, rozšiřujeme slovní zásobu - učíme děti porozumět slovům a výrazům, verbálně komunikovat, formulovat srozumitelně jejich pocity a myšlenky, vyvozují závěry, diskutují s ostatními, obhajují své názory nebo se učí přijmout názor druhých - vedeme děti k pozornosti, soustředění, koncentraci, k umění naslouchat, zapamatování si a následnému vyjádření různými způsoby - motivujeme zákonné zástupce dětí k pravidelnému předčítání doma a k zapojení se do školních či celorepublikových projektů

	- navštěvujeme místní knihovnu - každodenně dětem předčítáme - pravidelně nabízíme dětem knihy k prohlížení a ke hledání informací - upevňujeme kladný vztah dětí ke čtení a ke knihám - využíváme projektovou výuku, literární, dramatické a jazykové činnosti, námětové a psychomotorické hry
--	---

MATEMATICKÁ GRAMOTNOST	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Představuje schopnosti uplatnit získané vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty při řešení nejrůznějších úkolů a životních situací s využitím matematického jazyka. Vede dítě k rozpoznání matematické situace v různých kontextech, souvislostech a životních situacích, k volbě a využívání matematického jazyka při jejich popisu, řešení a vyvození závěrů. Ukazuje dítěti smysluplnost učení a umožňuje mu zažít radost z úspěšně vyřešené situace.	- zařazujeme činnosti související s rozvojem prostorového vnímání a vnímáním kvantity, řešením problémových situací, procvičováním pozornosti a krátkodobé paměti - při řešení problémů děti využívají metodu pokus-omyl, experimentování a postřehování - vedeme děti k objasňování postupů a řešení - učíme děti rozlišovat znaky a detaily, poznávat geometrické tvary, chápat matematické pojmy, časové a prostorové vztahy - procvičujeme myšlenkové operace (uspořádání, analýza, syntéza, analogie) a práci s podmínkami - učíme děti využívat symbolický jazyk (např. šipky) a rozpoznávat význam piktogramů - využíváme řízené činnosti, individuální činnost, skupinovou práci, logické, psychomotorické a společenské hry - uplatňujeme manipulativní činnosti, situační učení, modelování a konstruktivní činnosti - zařazujeme prvky Hejného metody, matematická prostředí, vhodně pracujeme s chybou

5.4. Proces pedagogického diagnostikování

Cílem pedagogického diagnostikování je vytvořit systém, který umožní:

- dítě poznat, vycházet z toho, jaké je, jaké jsou jeho možnosti, schopnosti, dovednosti, co již umí a zná;
- identifikovat jeho silné i slabé stránky;
- stanovit si výchozí bod společné cesty, míru a přiměřenost podnětů;
- průběžně podporovat a vyhodnocovat přijímání podnětů, postupů, které dítěti pomáhají v procesu učení a vedou k pozitivní změně;
- vyhodnocovat posuny dílčí, shrnující;
- stanovovat krátkodobé i dlouhodobější cíle.

Pedagogické diagnostikování úzce souvisí s očekávanými cíli a obsahy výchovně vzdělávacího procesu. Rozlišujeme dva základní typy diagnostiky: **statická** a **dynamická**.

Statická diagnostika je zaměřená na hodnocení výkonů a projevů. Náleží zde různé testy, dotazníky, škály ověřující schopnosti, dovednosti, znalosti, popř. postoje.

Dynamická diagnostika je zaměřená na proces. Pro dynamickou diagnostiku není zásadním výstupem, resp. cílem posouzení, co dítě momentálně umí, jaká je jeho aktuální úroveň vývoje. Prioritou je zjištění, co se za předpokladu vytvoření cílených podmínek dokáže naučit, jaký je jeho potenciál, kam se může ve svém myšlení posunout, dostane-li se mu adekvátních podnětů a podpory ze strany učitelů, rodičů, popř. dalších zprostředkovatelů. V centru pozornosti tedy nestojí stav, ale proces a změna individuálních schopností a dovedností dítěte, k nimž ho můžeme dovést.

Učitelky využívají oba typy diagnostiky, přiměřeně je kombinují a koordinují. Sledují nejen výsledky učení, ale i procesy vzdělávání. Tím vytváří celkový obraz dítěte, jeho vývoje a pokroků. Využívají různé diagnostické metody, jakými jsou:

- pozorování,
- rozhovor,
- testy,
- analýza výtvorů dětí,
- elektronické diagnostické záznamy v aplikaci Naše MŠ.

V souvislosti s využitím těchto metod pak učitelky získávají různé artefakty, dokumenty a materiály, např.:

- záznamy z pozorování (může jít o videonahrávku či písemný záznam viděného),
- záznam z rozhovoru,
- výkresy,
- pracovní listy,
- fotografie činností apod.

Nejde však jen o shromažďování těchto artefaktů a materiálů, ale především o analytickou a hodnotící práci s nimi.

5.5. Diagnostické portfolio

Hlavním prostředkem diagnostické činnosti učitele v mateřské škole je diagnostické portfolio. Informace získané o dítěti dokladují učitelky v diagnostickém a výběrovém portfolio. Do jejich tvorby zapojují dítě, případně i zákonné zástupce. Nasbírané informace jsou zpětnou vazbou o pokrocích ve vývoji a učení dítěte pro všechny tři strany: učitelky, dítě i zákonné zástupce. Portfolio umožňuje dítěti zaznamenávat své úspěchy a pokroky v různých oblastech, což mu pomáhá vidět, jak se zlepšuje a co se mu daří. Klade důraz na silné stránky dítěte, což posiluje jeho sebevědomí a sebedůvěru, vidět své vlastní pokroky a úspěchy je pro dítě motivující. Poskytuje vizuální důkaz jeho úsilí a výsledků. Rodiče a učitelé mohou lépe pochopit, jak dítě vnímá své vlastní učení a kde potřebuje podporu.

Přístup k portfolio má také Česká školní inspekce, případně další aktéři vzdělávání. Učitelky je využívají:

- jako nástroj pro sledování procesu vzdělávání a současně pokroků a výsledků vzdělávání jednotlivých dětí,
- jako doklad dosažené úrovně vývoje dítěte za určité období ve vztahu k jeho předešlému vývoji a ve vztahu k stanoveným cílům, kritériím,
- při plánování vzdělávací nabídky, reflexi vzdělávacích cílů, evaluaci vlastní pedagogické práce
- jako podklad pro komunikaci se zákonnými zástupci,
- jako nástroj pro komunikaci s dítětem,

- jako podporu efektivní spolupráce uvnitř školy (s dalšími učiteli, asistenty pedagoga),
- jako nástroj podporující sebehodnocení dítěte
- jako dokument pokroků dítěte, ale také jeho specifik, zájmů a silných stránek.

5.6. Individualizace ve vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

5.6.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Poskytujeme podpůrná opatření dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami stanovuje Školský zákon a jiné dokumenty v souladu s aktuální platnou legislativou.

Zajišťujeme pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními adekvátní podmínky pro optimální vzdělávání s ohledem na jejich vývojová a osobnostní specifika, v oblastech věcného vzdělávání, životosprávy, psychosociálního klimatu, personálního a pedagogického zajištění, dále v organizaci pedagogického procesu, komunikaci s rodinou a konzultační činnosti se speciálním pedagogem.

Učitelky spolupracují se zákonnými zástupci a školskými poradenskými zařízeními i dalšími odborníky, kteří navrhnou pro dítě adekvátní podpůrná opatření, které se budou aplikovat ve výchovně vzdělávacím procesu.

Učitelky diferencují a individualizují vzdělávací proces při plánování a organizaci činností, volbě obsahu, metod i forem vzdělávání, realizují stanovená podpůrná opatření. V případě potřeby zajistí mateřská škola snížení počtu dětí na třídě, kompenzační pomůcky, personální podporu, v souladu s možnostmi a platnou legislativou.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami úzce souvisí s podmínkou adekvátního nastavení optimálních vzdělávacích podmínek a metod, které povedou ke zmírnění či korekci obtíží. Velice důležitá je také empatie, samotný přístup pedagoga a přiměřenosti působení celého okolí, což v samotném důsledku významně napomáhá k progresu. Mateřská škola se proto zavazuje k tomu, že veškerými možnými prostředky bude usilovat o nastavení těchto podmínek.

Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola na základě vypracování Plánu pedagogické podpory (PLPP), který je po třech měsících vyhodnocen. Pokud nastavený plán vede k naplnění stanovených cílů, škola v tomto plánu pokračuje. Shledáme-li plán jako nedostačující, doporučí škola zákonnému zástupci využití profesionálních služeb školského poradenského zařízení. S Plánem pedagogické podpory jsou detailně seznámeni zákonní zástupci dítěte, kteří jeho aplikaci do praxe stvrdí svým podpisem a všichni pedagogové dítěte.

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována školským poradenským zařízením. Pravidla pro použití podpůrných opatření pro mateřskou školu stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v aktuálním platném znění. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení, poskytuje mateřská škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. V případě druhého až pátého stupně podpory je zpracován pro dítě individuální vzdělávací plán (IVP) na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte, v termínu do jednoho měsíce od podání žádosti.

Postupy, které uplatňujeme ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami:

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními zabezpečujeme:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky na úrovni odpovídající věku a stupni podpůrného opatření dítěte
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními
- programy speciálně pedagogické péče
- speciální cvičení
- skupinovou a individuální logopedickou péči
- zdravotně pohybové aktivity
- vysoce profesionální postoje pedagogů
- snížený počet dětí ve třídě

- využívání vhodných kompenzačních (technické a didaktické) pomůcek k reedukaci a kompenzaci zdravotního postižení
- personální podporu.

5.6.2. Vzdělávání dětí nadaných

Při realizaci předškolního vzdělávání vytváří učitelky co nejlepší podmínky pro využití potenciálu všech dětí, a to s ohledem na jejich individuální potřeby. Mateřská škola se metodou včasné diagnostiky snaží odhalit nadání a mimořádné schopnosti, které mohou být u dětí předškolního věku skryty. K metodám náleží zejména pozorování, kresba, analýza výtvarných prací, analýza didakticky zaměřených činností, anamnéza, rozhovor, analýza hry dítěte, pravidelná zpracování jeho portfolia a další.

Podle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění je za nadané dítě považováno především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Dále pak především dítě, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Při vzdělávání těchto dětí by měl být stimulován rozvoj různých druhů nadání, aby se tato nadání dále rozvíjela.

Dítě, které bude vykazovat známky nadání je a bude podporováno mateřskou školou všemi dostupnými prostředky v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění, o vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí a žáků nadaných, v platném znění.

Dítěti bude vypracován Plán pedagogické podpory a učivo bude obohaceno nad rámec učiva, dle charakteru a specifik jeho projevených nadání a pro případnou podporu dalších. Cílem plánu bude obohatit, rozšířit o nové informace, poznatky a dále motivovat k dalšímu prohlubování znalostí, která daná témata obsahují. Výchova a vzdělávání dítěte bude doprovázena vhodnou organizací, metodami a činnostmi tak, aby jednostranně neomezovala dítě při jeho dalším rozvoji. Plán pedagogické podpory bude průběžně doplňován dle potřeb dítěte a bude také prováděno průběžné vyhodnocování.

V případě, že dítě bude vykazovat známky mimořádného nadání, či talentu v některé z oblastí, bude zákonným zástupcům doporučena návštěva speciálního pedagogického centra, které zaštití jeho diagnostiku a diferencují jeho míru nadání nebo mimořádného nadání. Pokud Speciálně pedagogické centrum shledá na základě diagnostického procesu, že se jedná o mimořádně nadané či talentované dítě, bude mu poskytnuta podpora druhého až pátého stupně. Dle případného doporučení centra škola vypracuje individuální vzdělávací plán, a to na základě písemné žádosti zákonných zástupců, po schválení ředitelkou, do jednoho měsíce.

Naše mateřská škola v maximální míře využívá různé dostupné prostředky a realizuje nadstandartní aktivity k podpoře nadaných a mimořádně nadaných dětí (zájmové kroužky, polytechnicko-badatelská dílnička). Zapojuje se do projektů s cílem identifikovat talentované a nadané děti.

5.6.3. Vzdělávání dětí cizinců

Dětem – cizincům v povinném předškolním vzdělávání je podle příslušného právního předpisu poskytována jazyková podpora. Mateřská škola podporuje výchovu a vzdělávání dětí – cizinců s odlišným rodným jazykem. V případě, že mateřskou školu navštěvují alespoň 4 děti – cizinci v povinném předškolním vzdělávání, je MŠ dle platné legislativní úpravy povinna zařadit skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu, která zajistí plynulejší přechod do základního vzdělávání, v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb. v platném znění, o předškolním vzdělávání, v aktuálním platném znění. Bezplatná jazyková příprava probíhá v rozsahu jedné hodiny týdně je rozdělená do dvou až tří bloků.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

5.6.4 Vzdělávání dětí mladších tří let

Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno k utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem, učí se je rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit podmínky, které reagují na věková, vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Děti v raném věku potřebují stálý

pravidelný denní režim, dostatek citové podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, srozumitelná pravidla.

Vývoj v tomto věku je velmi výrazný ve všech oblastech. Dítě v tomto období je značně egocentrické, vymezuje se vůči okolí, objevuje nejraději všemi smysly, experimentuje. Zatím se neorientuje v prostoru a čase, naplňuje ho přítomnost. Tomu všemu se přizpůsobuje plánování a aktivity třídy. Je kladen velký důraz na četné, opakující se rituály a aktivity, děti se učí hrou, vlastním prožitkem, objevováním a nápodobováním.

Vzdělávání v mateřské škole je možno organizovat pro děti od dvou let při dodržení stávajících podmínek a při zohlednění věkových specifik souvisejících s úrovní vývoje ve všech rovinách. Pro kvalitnější práci s dětmi od dvou let je ve třídách, kde se tyto děti vzdělávají, uplatňován zákonný odpočet z maximálního počtu dětí při naplňování třídy. Vybavení tříd zohledňuje věkové složení skupiny a přítomnost dětí mladších tří let. Je zajištěna bezpečnost a zároveň přiměřená podnětnost a pestrost prostředí. Důraz je kladen na adaptaci v prostředí MŠ za spolupráce se zákonnými zástupci dětí.

Při nabízených aktivitách a činnostech jsou děti vedeny k uplatňování hygienických návyků i praktických sebeobslužných dovedností. Ponecháváme dostatečný prostor pro volné hry a pohybové aktivity. Klademe základy k utváření celoživotních návyků, hodnot, pravidel, norem a k jejich respektování.

Priority pedagogické činnosti při vzdělávání dětí mladších tří let:

- uplatňování individuálního přístupu
- dostatek časového prostoru pro volnou hru, ponechání co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity
- střídání nabídky činností
- dodržování pravidelných rituálů
- učení nápodobou, experimentování, objevování, situační učení
- úzká spolupráce s rodinou, snaha o vytvoření vstřícného partnerského vztahu s rodiči
- adaptační proces – dle individuálních potřeb každého dítěte a v součinnosti s rodinou
- rozvoj motorických dovedností, uspokojování pohybových potřeb dítěte
- rozvoj poznávacích procesů, výběr vhodných pomůcek a hraček

- rozvoj komunikace – podpora rozvoje slovní zásoby a řečových dovedností – knihy, obrázky, říkanky, rytmy s pohybem apod.
- vytváření a upevňování hygienických návyků, vhodného stolování, sebeobsluhy při oblékání, svlékání.

5.6.5 Distanční vzdělávání

Distanční vzdělávání je primárně určeno pro děti s povinným předškolním vzděláváním. Na distanční způsob vzdělávání přechází mateřská škola z důvodu, kdy není možná osobní přítomnost většiny (více než 50 %) předškolních dětí z celé MŠ nebo z nejméně jedné třídy, pokud se v ní vzdělávají pouze tyto děti. Povinné vzdělávání distančním způsobem se má týkat krizového stavu podle krizového zákona nebo uzavření škol z nařízení ministerstva zdravotnictví či krajské hygienické stanice.

Vzdělávání distančním způsobem může probíhat formou on-line či off-line aktivit. MŠ vždy přizpůsobí distanční vzdělávání jak individuálním podmínkám jednotlivých dětí, tak personálním a technickým možnostem MŠ.

U předškolních dětí je distanční výuka založena na komunikaci učitele a rodičů, doplněné o občasný přímý kontakt učitele s dítětem. Těžiště vzdělávání spočívá především v inspirativních tipech na společné aktivity dětí a rodičů v domácím prostředí, na tvoření, čtení, didaktické hry, pohybové aktivity, společný poslech hudby atd.

Vzhledem k věku je dostačující, pokud učitelé prostřednictvím domluvené komunikační platformy (případně papírovou formou) předávají jednou týdně rodičům tipy na tematicky zaměřené aktivity vhodné pro domácí prostředí.

Třídní učitel komunikuje s rodinou dítěte vybranou formou distanční výuky – zasílá vzdělávací nabídku – pracovní listy, náměty na výtvarnou výchovu a pohybové aktivity, tipy a náměty na zábavné i výukové aktivity s dětmi v domácím či venkovním prostředí. Toto vzdělávání bude probíhat v souladu se ŠVP a dle aktuálních integrovaných bloků a bude realizováno prostřednictvím aplikace Naše MŠ, emailů rodičů, webových stránek MŠ, popřípadě osobním vyzvednutím v mateřské škole. Tam, kde je to možné, bude vzdělávací nabídka doplněna o individuálně cílenou nabídku vycházející z hodnocení vzdělávacích pokroků jednotlivce, která bude co nejlépe odpovídat aktuálním vývojovým potřebám konkrétního dítěte.

Do distančního vzdělávání lze aktivně zapojit děti tím, že budou samy navrhovat témata, která chtějí prozkoumat a kterým se chtějí věnovat. Děti mohou se svými rodiči zpracovávat různá témata v malých skupinkách (každý nejprve zkoumat ve svém prostředí a pak si společně sdělovat svá zjištění). Tím může škola podpořit i sociální kontakt mezi dětmi, školou a rodinami.

Děti a rodiče si mohou úkoly a aktivity, které v průběhu distančního vzdělávání realizují, dokumentovat videozáznamy, fotografiemi, hlasovými nahrávkami, kresbami apod. Vhodné je založit portfolio, které každodenní vzdělávací aktivity dítěte dokládá. Po uplynutí doby, v níž povinné distanční vzdělávání probíhalo, může dítě své práce odevzdat v MŠ pro hodnotící a diagnostické účely.

Velmi důležité je, aby děti dostávaly k úkolům a aktivitám, které realizovaly a plnily, od učitele vždy nějakou zpětnou vazbu.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsah vzdělávání je sestaven tak, aby přirozeným způsobem obohacoval a rozvíjel dítě jak po stránce psychické, fyzické i sociální. Naším cílem je, aby každé dítě na konci svého působení v mateřské škole bylo relativně samostatné, zdravě sebevědomé, obohaceno o znalosti, které aktivně využije a rozvine v základní škole a připravené na takové životní situace, jež jsou na děti v tomto věku kladeny.

Přispívá k rozvoji učení dítěte v těchto vzdělávacích oblastech: **Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost, Dítě a svět**. Vzdělávací obsah poskytuje základní rámec, je společným východiskem a oporou pro celou školu. Pedagogové tento obsah, témata dále rozvíjí, přizpůsobují konkrétním dětem ve třídě. Upravují ho v souladu s věkem dětí, jejich dosavadní poznatkovou úrovní a jejich zájmy.

Časová dotace i realizace plánovaného obsahu se řídí aktuálními zájmy, potřebami a možnostmi dětí. Striktní plánování na jeden týden je nevhodné, neboť neumožňuje prožitek dětí a proniknutí do hloubky tématu, ale vede k povrchnosti a fragmentaci poznatků.

6. 1. Integrované bloky

Vzdělávací nabídka je předkládána v podobě pěti flexibilních integrovaných bloků, které na sebe vzájemně navazují, doplňují se a prolínají. Přecházejí jeden do druhého, jsou vzhledem k oblastem průřezové. Věcný obsah vychází z přirozeného kontextu života předškolních dětí. Integrované bloky nejsou ukotveny v čase. Učitelé nejsou svazováni povinnostmi zabývat se v daném čase určitým tématem. Integrované bloky umožňují učiteli přizpůsobit vzdělávací obsah operativně, svobodně a kreativně podle aktuálních potřeb a zájmů dětí dané třídy a informací získaných prostřednictvím pedagogického diagnostikování. Učitel si pro svou třídu vybírá IB, či jeho části, které v daný okamžik odpovídají jejím potřebám, případně vybírá cíle a obsahy z několika IB zároveň.

Zaměření bloků je dostatečně široké a poskytuje dostatek podnětů k činnostem. Učitelé upravují názvy podtémat integrovaných bloků, volí názvy dětem blízké, přiměřené jejich věku, schopnostem, vědomostem. Dostatečně motivují. Vzdělávací cíle, očekávané výsledky učení i vzdělávací nabídku jednotlivých integrovaných bloků mohou podle konkrétních potřeb a situací upravovat, konkretizovat, doplňovat, vybírat jen některé, nebo je zcela nahradit. Bloky jsou zpracovány společně pro všechny věkové skupiny dětí.

Pedagogové při plánování využívají zpětnou vazbu. Průběžně vyhodnocují a podle výsledků a zájmu dětí operativně rozvíjejí a obměňují vzdělávací nabídku. Předpokládaná doba trvání bloku je přizpůsobována jeho průběhu a podle potřeby prodlužována zkracována. Každý blok může vyžadovat ke své realizaci různou dobu. Mohou tak být bloky dlouhodobé, střednědobé, krátkodobé.

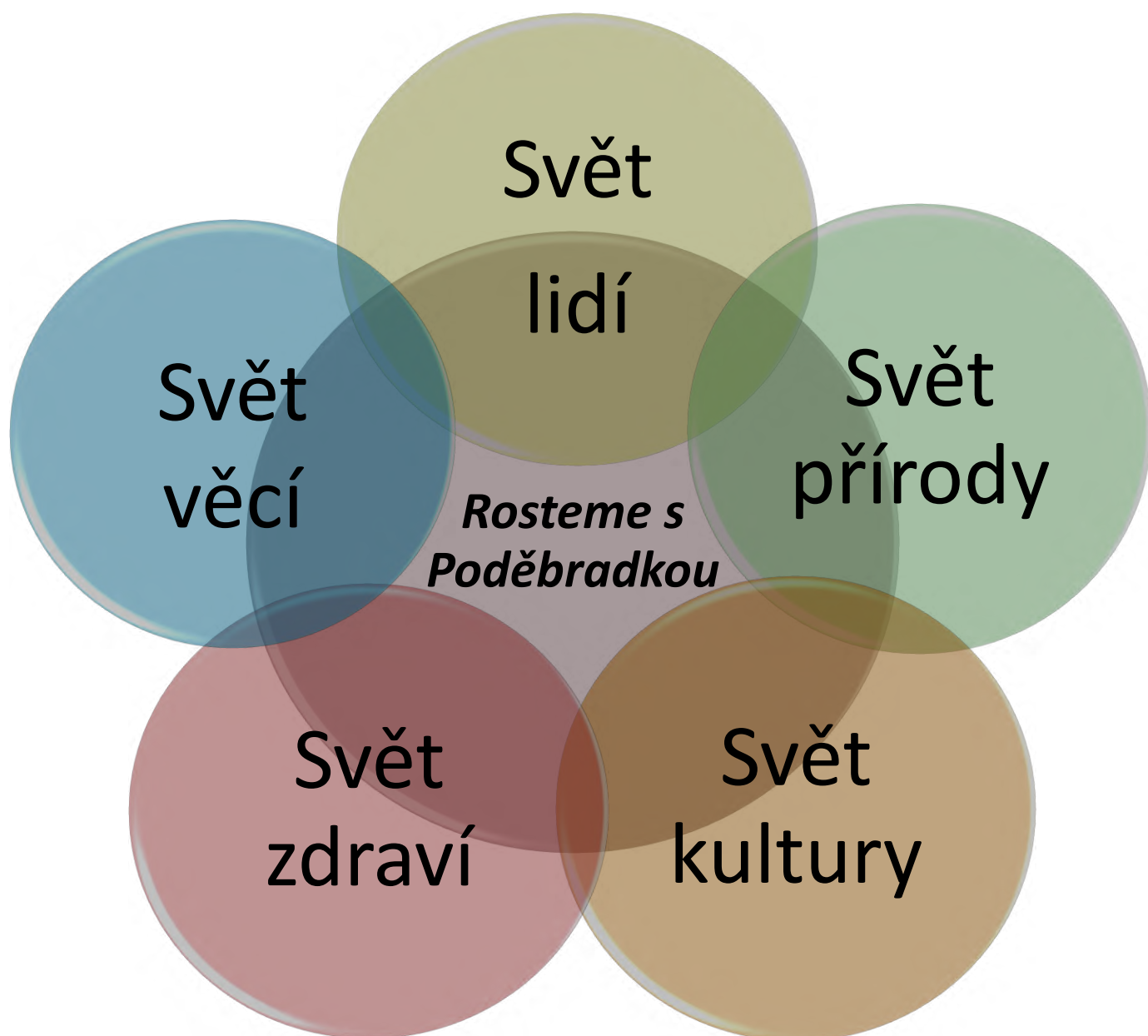
S pomocí očekávaných výsledků učení stanoví pedagogové v rámci integrovaných bloků cílenou vzdělávací nabídku, která je pro naplňování očekávaných výstupů smysluplná a účelná. Ke snadnější orientaci jsou očekávané výsledky kódovány, uspořádány nejen do čtyř vzdělávacích oblastí RVP PV, ale v jejich rámci dále utříděny do konkrétnějších „podoblastí“ rozvoje a učení dítěte.

Hlavní vzdělávací nabídka je doplněna:

1. školními, dlouhodobými projekty
2. třídními projekty, které mohou mít různou délku

3. doplňujícími programy a zájmovými kroužky

Klíčové integrované bloky:

6.1.1. Integrovaný blok Svět lidí

Souvislosti integrovaného bloku a možnost jejich rozdělení do tematických celků (dle uvážení učitelů):

Integrovaný blok:	SVĚT LIDÍ						
Hlavní smysl a účel:	• Utvářet vztah dítěte k jinému dítěti či dospělému. • Uvádět děti do společnosti ostatních lidí, do pravidel soužití s ostatními, do světa práce. • Rozvíjet sociální postoje a vztah k místu, kde žijeme.						
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	komunikativní	k občanství a udržitelnosti	osobnostní a sociální	k podnikavosti a pracovní	k řešení problémů	kulturní	digitální
Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.	Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.	Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.	Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.	Přichází s vlastními nápady.	Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.	Zapojuje se do tvůrčích činností.	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.	Vyjadřuje se různými způsoby.	Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.	Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.	Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.	
		Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.	Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.	Organizuje a realizuje svoje činnosti.	Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.		
			Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.	Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.			

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH

Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě, ten druhý a společnost	Dítě a svět
Tělo, smysly a biologické potřeby	Sebepojetí, autonomie a emoce	Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti	Poznávání světa a přírody
Naplní své biologické potřeby.	Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.	Začlení se do skupiny.	Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci
Zachovává správné držení těla.	Navazuje a rozvíjí citové vazby.	Navazuje a udržuje dětská přátelství.	Životní prostředí a jeho ochrana
Pohyb, hrubá a jemná motorika	Myšlenkové operace a procesy	Základy etikety a morální hodnoty	Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
Zvládá základní pohybové dovednosti.	Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.	Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.	Bezpečné chování
Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.	Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.	Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.	Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.	Svět lidí a kultury	
Zvládá základy grafomotoriky.	Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.	Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.	
Praktický život	Představivost, fantazie, tvořivost	Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.	
Zvládá sebeobsluhu.	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	

Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.	Jazyk a řeč	Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	
Fyzická zdatnost	Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.	Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.	
Překonává fyzické překážky.	Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.		
Ochrana zdraví	Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.		
Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.	Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.		
Má osvojené základní hygienické návyky.	Rozliší český jazyk od jiných jazyků.		
	Předčtenářské dovednosti		
	Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.		
	Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.		
	Předmatické představy		
	Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.		
	Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.		
	Orientuje se v prostoru i v rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy		

6.1.2. Integrovaný blok Svět přírody

Souvislosti integrovaného bloku a možnost jejich rozdělení do tematických celků (dle uvážení učitelů):

Integrovaný blok:	SVĚT PŘÍRODY						
Hlavní smysl a účel:	• Utvářet kladný vztah dětí k přírodě a k živým tvorům. • Vést děti k ochraně životního prostředí. • Učit děti chápat souvislosti v přírodních jevech. • Učit je žít podle ekologických principů.						
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	komunikativní	k občanství a udržitelnosti	osobnostní a sociální	k podnikavosti a pracovní	k řešení problémů	kulturní	digitální
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.	Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.	Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.	Vyjadřuje svůj názor.	Ke změnám přistupuje jako k příležitostí.	Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.	Zapojuje se do tvůrčích činností.	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.	Klade otázky a hledá na ně odpovědi.	Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.	Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.	Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.	Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.		
Při učení využívá strategie pokusu a omylu.				Spolupodílí se na společných rozhodnutích.			
				Oceňuje práci i úsilí druhých.			

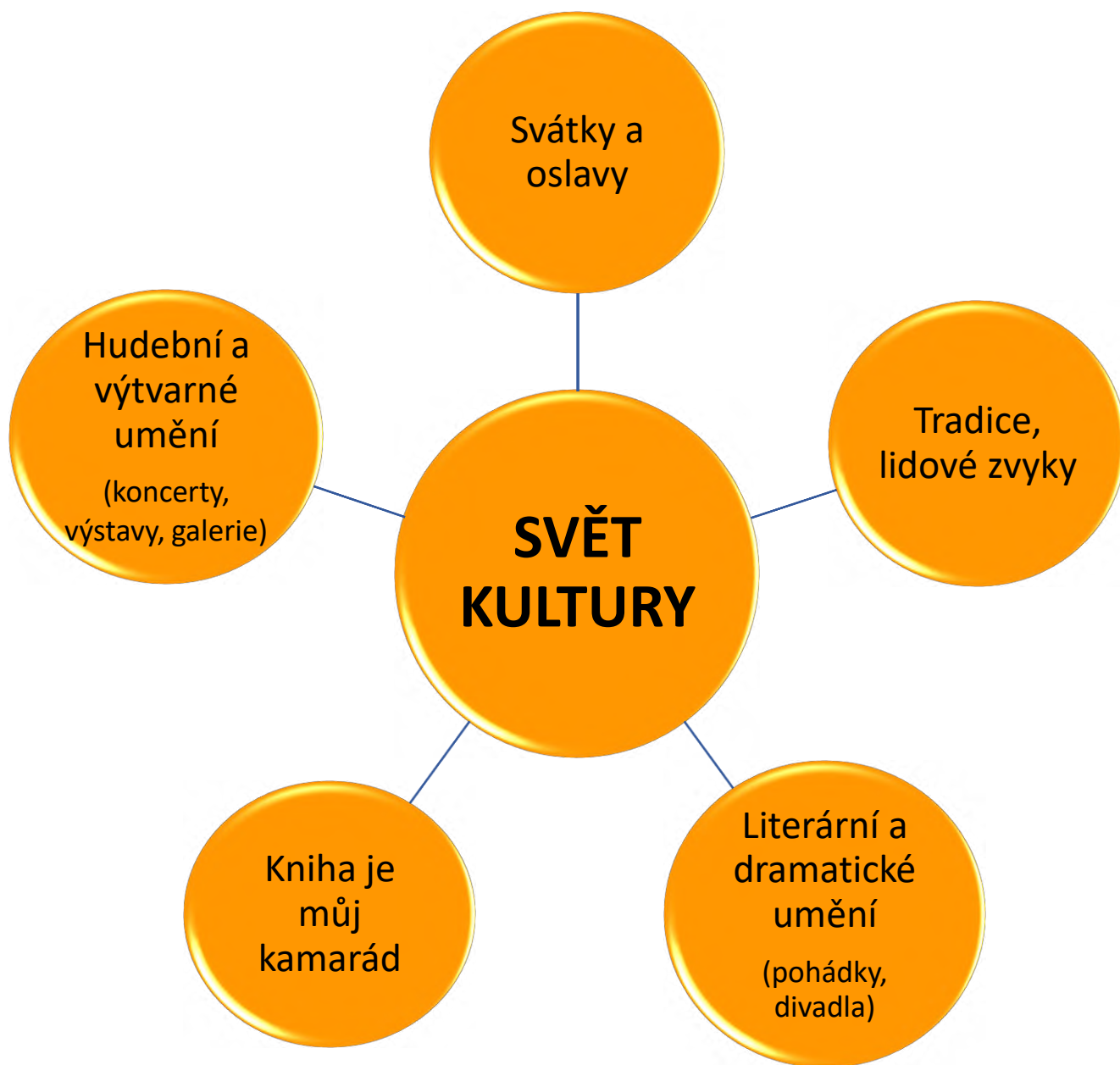
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH

Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě, ten druhý a společnost	Dítě a svět
Tělo, smysly a biologické potřeby	Sebepojetí, autonomie a emoce	Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti	Poznávání světa a přírody
- Naplňuje své biologické potřeby. - Zachovává správné držení těla.	- Navazuje a rozvíjí citové vazby. - Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.	Přijímá různé sociální role.	- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy - Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
Pohyb, hrubá a jemná motorika	Myšlenkové operace a procesy	Základy etikety a morální hodnoty	
- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou. - Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.	- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají. - Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat	Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.	- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi. - Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
Praktický život		Svět lidí a kultury	Životní prostředí a jeho ochrana
Ověří správnost řešení.		Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.	
Fyzická zdatnost	Představivost, fantazie, tvořivost	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem. - Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.		Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.	- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim. - Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
	Jazyk a řeč		
Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.			- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit. - Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy. - Respektuje různé formy života.

Ochrana zdraví	Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.		Bezpečné chování
Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.	Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.		Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.
	Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.		
	Předčtenářské dovednosti		
	Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.		
	Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.		
	Předmatematické představy		
	Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.		
	Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.		

6.1.3. Integrovaný blok Svět kultury

Souvislosti integrovaného bloku a možnost jejich rozdělení do tematických celků (dle uvážení učitelů):

Integrovaný blok:	SVĚT KULTURY						
Hlavní smysl a účel:	• Rozvíjet kontakty dětí se světem kulturních činností lidí. • Vnímat a uplatňovat hudební, literární a výtvarnou kulturu. • Předávat kulturní dědictví, jeho hodnoty a tradice. • Podporovat dětskou kreativitu.						
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	komunikativní	k občanství a udržitelnosti	osobnostní a sociální	k podnikavosti a pracovní	k řešení problémů	kulturní	digitální
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.	Vyjadřuje se různými způsoby.	Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	Projevuje důvěru v sebe sama.	Přichází s vlastními nápady.	Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.	Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
	Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.	Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.	Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.	Ke změnám přistupuje jako k příležitostí.	Tvořivě pracuje s informacemi.	Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.	
				Oceňuje práci i úsilí druhých.	Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.	Zapojuje se do tvůrčích činností.	

						Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.	
--	--	--	--	--	--	---	--

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH

Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě, ten druhý a společnost	Dítě a svět
Tělo, smysly a biologické potřeby	Sebepojetí, autonomie a emoce	Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti	Poznávání světa a přírody
Naplňuje své biologické potřeby.	Vyrovná se s neúspěchem.	Přijímá různé sociální role.	Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
Rozlišuje pomocí všech smyslů.	Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.	Poradí si v nové situaci.	Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
Pohyb, hrubá a jemná motorika	Myšlenkové operace a procesy	Základy etikety a morální hodnoty	Životní prostředí a jeho ochrana
Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.	Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.	Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.	Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.	Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.	Svět lidí a kultury	Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.	Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.	Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.	Bezpečné chování

Praktický život	Představivost, fantazie, tvořivost	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.	Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.	Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	
Fyzická zdatnost	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.	Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.	
Překonává fyzické překážky.	Jazyk a řeč	Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.	
Ochrana zdraví	Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.		
Má osvojené základní hygienické návyky.	Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.		
	Rozpozná rým, rytmičuje.		
	Vypráví jednoduchý děj.		
	Předčtenářské dovednosti		
	Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.		
	Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.		
	Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.		
	Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.		
	Předmatematické představy		
	Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.		

	• Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.		
--	---	--	--

6.1.4. Integrovaný blok Svět zdraví

Souvislosti integrovaného bloku a možnost jejich rozdělení do tematických celků (dle uvážení učitelů):

Integrovaný blok:	SVĚT ZDRAVÍ						
Hlavní smysl a účel:	• Rozvíjet povědomí dětí o způsobech ochrany zdraví, bezpečí a prevence nemocí. • Vést děti k poznávání lidského těla a lidských emocí. • Seznamovat děti se zásadami zdravého životního stylu (pozitivní účinky pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě a otužování). • Seznamovat děti s faktory poškozující zdraví včetně návykových látek.						
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	komunikativní	k občanství a udržitelnosti	osobnostní a sociální	k podnikavosti a pracovní	k řešení problémů	kulturní	digitální
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.	Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.	Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	Pojmenuje vlastní silné stránky.	Dokončí, co započalo.	Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.	Zapojuje se do tvůrčích činností.	Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.
	Klade otázky a hledá na ně odpovědi.	Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.	Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.	Spolupodílí se na společných rozhodnutích.	Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.		
					Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.		

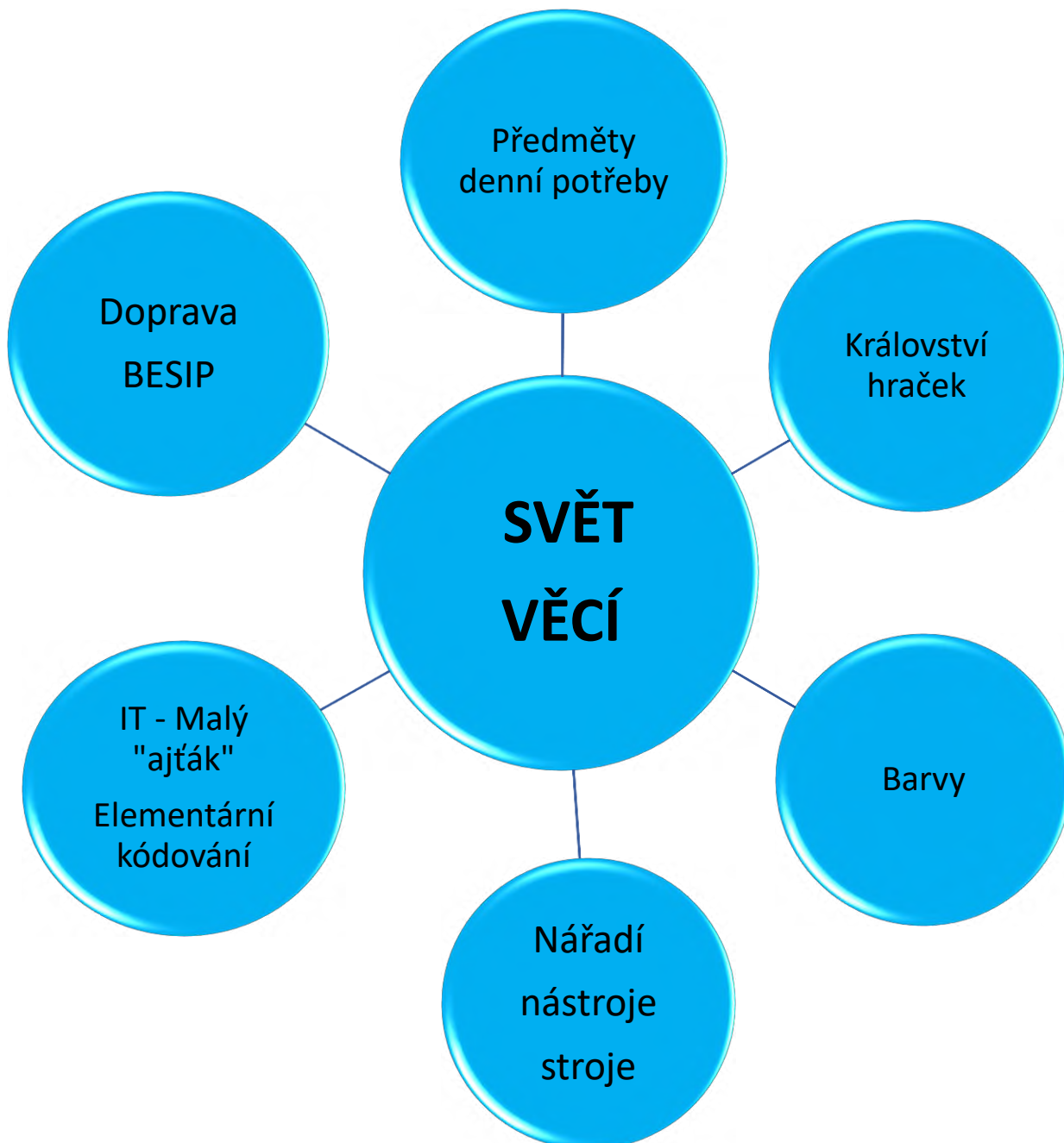
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH

Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě, ten druhý a společnost	Dítě a svět
Tělo, smysly a biologické potřeby	Sebepojetí, autonomie a emoce	Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti	Poznávání světa a přírody
Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.	Orientuje se v základních emocích a pocitech.	Ovlivňuje směřování společné činnosti.	Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
Rozlišuje pomocí všech smyslů.	Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.	Navazuje a udržuje dětská přátelství.	Životní prostředí a jeho ochrana
Pohyb, hrubá a jemná motorika	Myšlenkové operace a procesy	Základy etikety a morální hodnoty	Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.	Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.	Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.	Bezpečné chování
Zvládá základy grafomotoriky.	Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.	Svět lidí a kultury	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
Vyhledává příležitosti k pohybu.	Představivost, fantazie, tvořivost	Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.	Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
Praktický život	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.	Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.	Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.
Zvládá sebeobsluhu.	Jazyk a řeč	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	

Fyzická zdatnost	Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.	Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	
Překonává fyzické překážky.	Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.		
Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost	Předčtenářské dovednosti		
Ochrana zdraví	Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu.		
Má osvojené základní hygienické návyky.	Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.		
Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.	Předmatematické představy		
Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.	Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary		
	Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.		

6.1.5. Integrovaný blok Svět věcí

Souvislosti integrovaného bloku a možnost jejich rozdělení do tematických celků (dle uvážení učitelů):

Integrovaný blok:	SVĚT VĚCÍ						
Hlavní smysl a účel:	• Vést děti k aktivnímu poznávání svého okolí v globálu i v detailech. • Rozvíjet informatické a samostatné myšlení dětí. • Seznamovat děti s možnostmi využití digitálních technologií. • Učit děti bezpečně se chovat v dopravních situacích.						
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	komunikativní	k občanství a udržitelnosti	osobnostní a sociální	k podnikavosti a pracovní	k řešení problémů	kulturní	digitální
Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který jej obklopuje.	Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.	Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.	Přichází s vlastními nápady.	Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.	Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.	Klade otázky a hledá na ně odpovědi.		Projevuje důvěru v sebe sama.	Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.	Tvořivě pracuje s informacemi.		Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy
				Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.	Čerpá informace z různých autentických tištěných a digitálních zdrojů.		

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH

Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě, ten druhý a společnost	Dítě a svět
Tělo, smysly a biologické potřeby	Sebepojetí, autonomie a emoce	Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti	Poznávání světa a přírody
Zachovává správné držení těla.	Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.	Ovlivňuje směřování společné činnosti.	Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
Pohyb, hrubá a jemná motorika	Vyrovná se s neúspěchem.	Začlení se do skupiny.	Životní prostředí a jeho ochrana
Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.	Myšlenkové operace a procesy	Základy etikety a morální hodnoty	Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.	Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.	Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi, vnímá jejich hodnotu.	Bezpečné chování
Praktický život	Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.	Svět lidí a kultury	Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.
Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami	Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.	Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.	
Fyzická zdatnost	Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	
Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost	Představitivost, fantazie, tvořivost	Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.	
Ochrana zdraví	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.	Zachytí autenticky své představy i prožitky výtvarnými prostředky a technikami.	

• Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.	Jazyk a řeč		
	• Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.		
	• Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.		
	• Formuluje instrukce a předává je ostatním.		
	Předčtenářské dovednosti		
	• Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu.		
	• Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.		
	Předmatické představy		
	• Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.		
	• Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.		
	• Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.		

6.2. Projekty a programy

6.2.1. Projekty

Vzdělávací obsah je doplněn v souladu se zaměřením mateřské školy o celoroční projekty:

- 1) Přírodáčci,
- 2) Permonícci z Ostravy,
- 3) Knihomůlci,
- 4) STEM každý den,
- 5) Se Sokolem do života.

Projekty jsou průřezové, prolínají se do integrovaných bloků. Učitelky je využívají průběžně během celého školního roku i v rámci tematických akcí s rodiči.

Projekt:	PŘÍRODÁČCI						
Hlavní smysl a účel:	• Podporovat zájem dětí o zkoumání a objevování okolního světa. • Podněcovat přirozenou zvědavost dětí při poznávání přírody a rozvoji pozitivního vztahu k přírodě přímým kontaktem s přírodou. • Vytvořit základ pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. • Využívat školní zahradu jako venkovní učebnu v co největší míře.						
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	komunikativní	k občanství a udržitelnosti	osobnostní a sociální	k podnikavosti a pracovní	k řešení problémů	kulturní	digitální

Při učení využívá strategie pokusu a omylu.	Klade otázky a hledá na ně odpovědi.	Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.	Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.	Spolupodílí se na společných rozhodnutích.	Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.	Zapojuje se do tvůrčích činností.	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
---	--------------------------------------	---	--------------------------------------	--	---	-----------------------------------	---

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH

Dítě a jeho tělo	Dítě a jeho psychika	Dítě, ten druhý a společnost	Dítě a svět
Tělo, smysly a biologické potřeby	Sebepojetí, autonomie a emoce	Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti	Poznávání světa a přírody
Rozlišuje pomocí všech smyslů.	Navazuje a rozvíjí citové vazby.	Přijímá různé sociální role.	Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy
Pohyb, hrubá a jemná motorika	Myšlenkové operace a procesy	Základy etikety a morální hodnoty	
Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.	Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.	Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.	- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody. - Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
Praktický život	Představitivost, fantazie, tvořivost	Svět lidí a kultury	Životní prostředí a jeho ochrana
Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.	Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.	Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.	Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
Fyzická zdatnost	Jazyk a řeč	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	
Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.	Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.	Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.	- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit. - Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

Ochrana zdraví	Předčtenářské dovednosti	Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.	Respektuje různé formy života.
Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.	Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.		Bezpečné chování
	Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.		Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.
	Předmatické představy		
	Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.		
	Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.		

Dílčí cíle projektu:

• Snažit se o formování správného vztahu k přírodě a všem jejím složkám.
• Chránit přírodu – např. zahazovat odpad do košů, chovat se slušně v lese.
• Dbát na hospodaření s vodou, energií, recyklovat odpad, elektro odpadu.
• Připomínat dětem důležitost třídění odpadů doma i ve škole.
• Porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat
• Osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
• Pozorovat přírodu, počasí, hovořit o změnách, pozorovat volně žijící ptáky, pozorovat rozdíly mezi jehličnatými stromy.
• Rozlišovat charakteristické znaky ročních období, seznámit se důkladněji s některými přírodními jevy – sních, led, mlha.
• Upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou.
• Rozvíjet schopnosti vážit si života ve všech jeho formách.
• Rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, planetou Zemí.
• Osvojit si poznatky a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí.
• Vést děti k práci na školní zahradě, k pěstitelství, k úklidu zahrady.
• Vhodně působit na rodiče, zapojovat je do environmentálních akcí a aktivit.

Strategie k naplňování očekávaných výsledků učení na úrovni třídy:

1) Pozorování

Poskytnout dětem dostatek možností k pozorování každého zákoutí s rostlinou nebo živočichem. Poskytnout dětem lupy, skleničky, nádoby, barevná sklíčka, dalekohledy, mikroskopy nebo nádobky s lupou ve víčku aj. pomůcky.

2) Experiment

Dětem nabízíme pokusy s barvami, skupenstvími, kapalinami, látkami, aby získali praktické zkušenosti.

3) Výchova prací

Zapojujeme děti do činností spojené s úklidem své pracovní plochy, hraček, ale také do činností spojených s údržbou a zvelebování zahrady, krmení ptáků nebo zvěře, nebo dokonce přípravu jídla s následným úklidem.

4) Kontakt se zvířaty

Děti se podílejí na péči, které je zde zapotřebí – voda, rozmanitá potrava. V zimě se jedná o přikrmování ptáčků, věšení krmítek, budek a dolévání vody do pítka. Prostředí kolem mateřské školy nabízí mnoho možností pro kontakt s přírodou – zahrada, park. Neopomíjíme na návštěvy zvířat v MŠ (dravci, pes, exotická zvířata).

5) Kontakt s přírodninami

Kontakt s přírodninami je přirozený. Děti se s nimi setkávají při pobytu venku, mohou z nich tvořit (skořápky, mech, šišky, klacíky, kamínky aj.).

6) Hudba přírody

Můžeme použít celou řadu písní o přírodě, o vztahu člověka k přírodě, písní, ve kterých člověk oslavuje přírodu nebo její prvky. Příroda poskytuje také hudební inspiraci – zvuky, dunění, rezonance, ozvěny.

7) Dramatická výchova

Je prostředkem pro vyjádření emocí, zprostředkovává situace chování mezi lidmi a zvířaty. Využíváme příběhy z přírody, pohádky s tématem zvířat, rostlin, vztahů. Dramatickou výchovu zařazujeme i do pohybové chvíle – růst rostlinek, zvířátka.

8) Počítání, měření, vážení

Na zahradě realizujeme aktivity, při kterých se děti učí hledat rovnováhu a těžiště předmětů i svého těla při pohybových aktivitách, počítají přírodniny, objevují osovou souměrnost apod.

9) Přírodovědné procházky

V rámci každodenního pobytu venku děti poznávají okolí mateřské školy.

10) Poznávání všemi smysly

Zapojování a tříbení všech smyslů při zkoumání přírody:

- Zraková, barvená zahrada – barevné rostliny, barvy zahrady a jejich proměnlivost dle ročního období
- Hmatová zahrada – rozmanitost přírodních materiálů – dřevo, kůra, štěpka, listy, písek, kámen atd.
- Čichová zahrada – vůně květů, bylinek, plodů, přírodních materiálů
- Sluchová zahrada – zvuky zahrady, ptáků v závislosti na ročním období
- Chuťová zahrada – drobné plody, bylinky.

Projekt:	PERMONÍČCI Z OSTRAVY						
Hlavní smysl a účel:	• Rozvíjet pozitivní vztah dětí k místu, kde žijeme, k regionu a k jeho kultuře. • Poznávat okolí mateřské školy, zajímavá místa, pamětihodnosti. • Seznamovat děti s historií města, budovy MŠ.						
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	komunikativní	k občanství a udržitelnosti	osobnostní a sociální	k podnikavosti a pracovní	k řešení problémů	kulturní	digitální
Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.	Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.	Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.	Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.	Přichází s vlastními nápady.	Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	Zapojuje se do tvůrčích činností.	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH							
Dítě a jeho tělo		Dítě a jeho psychika		Dítě, ten druhý a společnost		Dítě a svět	
Tělo, smysly a biologické potřeby		Sebepojetí, autonomie a emoce		Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti		Poznávání světa a přírody	
• Naplňuje své biologické potřeby.		• Navazuje a rozvíjí citové vazby.		• Začlení se do skupiny.		• Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci	
Pohyb, hrubá a jemná motorika		Myšlenkové operace a procesy		Základy etikety a morální hodnoty		Životní prostředí a jeho ochrana	
• Zvládá základní pohybové dovednosti.		• Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.		• Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.		• Udržuje pořádek v blízkém prostředí.	

Praktický život	Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.	Svět lidí a kultury	Bezpečné chování
Zvládá sebeobsluhu.	Představivost, fantazie, tvořivost	Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
Fyzická zdatnost	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	
Překonává fyzické překážky.	Jazyk a řeč	Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	
Ochrana zdraví	Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci jevy, kterými je obklopeno		
Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.	Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.		
	Předčtenářské dovednosti		
	Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.		
	Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.		
	Předmatematické představy		
	Orientuje se v prostoru i v rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy		

Dílčí cíle projektu:

• Snažit se o formování pozitivního vztahu k okolí a k městu, kde žijeme, kde se vzděláváme.
• Poznávat historické pamětihodnosti, technické památky, zajímavá místa, dokázat je pojmenovat.
• Poznávat historii města, budovy MŠ, pověsti a legendy.
• Poznávat znak, logo města.
• Orientovat se ve městě i v okolí pomocí piktogramů, charakteristických znaků.
• Procvičovat orientaci v okolí MŠ.
• Navštěvovat městská kulturní zařízení.
• Seznamovat se s charakterem krajiny, v níž město leží.
• Pozorovat město, městský ruch, hovořit o rozdílech mezi městem a vesnicí.
• Znat adresu bydliště, adresu školy, cestu do školy.
• Tvořit plánky cest do školy i na jiná místa.
• Dokázat určit, kde se nachází určité budovy – pošta, obchody, zastávky, lékař apod.
• Vést děti k péči o město – udržovat pořádek, neničit budovy, oplocení, veřejná hřiště.
• Zapojovat se do akcí pořádaných městem i městským obvodem.

Strategie k naplňování očekávaných výsledků učení na úrovni třídy:

1) Pozorování

Poskytnout dětem dostatek možností k pozorování města a okolí. Všímat si rozdílů mezi budovami, veřejnými prostory, nacházet společné znaky.

2) Hudba města

Můžeme použít písně o Ostravě (poslech, zpěv). Město poskytuje také hudební inspiraci – zvuky, dunění, rezonance, ozvěny (v tunelu, v podchodu), dopravní ruch, trubení, zvonění, zvuky náradí, semaforu, sirény apod.

3) Dramatická a literární výchova

Využíváme příběhy o životě ve městě a na vesnici, pověsti a legendy vztahující se k Ostravě, dramatizujeme jejich děj.

4) Výtvarné činnosti

Umožňujeme dětem zobrazovat město a budovy MŠ různými výtvarnými technikami (malba, kresba, koláž, modelování). Využíváme tematické omalovánky.

5) Konstruování, porovnávání, geometrie

Realizujeme aktivity, při nichž děti staví města, budovu školy, zahrady, parky apod. a využívají k tomu různé pomůcky – kostky (dřevěné, plastové), krabičky, papírové ruličky, klacíky, větve apod. Děti staví dle své fantazie nebo podle předlohy. Porovnávají velikosti staveb, rozdílné podoby staveb a míst, určují geometrické tvary (střechy, oken).

6) Poznávací procházky a jejich dokumentace

Umožňujeme dětem poznávat město realizací procházek, pojmenováváme budovy, památky, zastávky, dopravní prostředky, místa, názvy ulic, obchodů, obchodních center apod. Pořizujeme fotografie či videa z procházek, které využíváme v dalších činnostech (opakování, stavby nebo kreslení podle předlohy aj.).

7) Práce s obrazovým materiálem

Využíváme knihy o Ostravě, dobové i současné fotografie, informační letáky, pohlednice, digitální prezentace, mapy, plány města. Umožňujeme dětem jejich prohlížení a komentování, vedeme je využívání těchto pomůcek pro získávání informací a zajímavostí (z historie, současnosti, k orientaci ve městě).

Projekt:	KNIHOMŮLCI						
Hlavní smysl a účel:	- Podpořit zájem dětí o psané slovo v jakékoliv podobě a upevňovat vstřícný vztah ke čtení. - Vytvořit základy pro práci s informacemi. - Motivovat zákonné zástupce dětí k pravidelnému domácímu čtení.						
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	komunikativní	k občanství a udržitelnosti	osobnostní a sociální	k podnikavosti a pracovní	k řešení problémů	kulturní	digitální
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.	Vyjadřuje se různými způsoby.	Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	Projevuje důvěru v sebe sama.	Přichází s vlastními nápady.	Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	Zapojuje se do tvůrčích činností.	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH							
Dítě a jeho tělo		Dítě a jeho psychika		Dítě, ten druhý a společnost		Dítě a svět	
Tělo, smysly a biologické potřeby		Sebepojetí, autonomie a emoce		Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti		Poznávání světa a přírody	
Naplňuje své biologické potřeby.		Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.		Přijímá různé sociální role.		Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci	
Pohyb, hrubá a jemná motorika		Myšlenkové operace a procesy		Základy etikety a morální hodnoty		Životní prostředí a jeho ochrana	
Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.		Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.		Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.		Udržuje pořádek v blízkém prostředí.	

Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.	Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.	Svět lidí a kultury	Bezpečné chování
Praktický život	Představivost, fantazie, tvořivost	Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.	Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	
Fyzická zdatnost	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.	Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	
Překonává fyzické překážky.	Jazyk a řeč	Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.	
Ochrana zdraví	Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.	Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.	
Má osvojené základní hygienické návyky.	Vypráví jednoduchý děj.		
	Předčtenářské dovednosti		
	Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.		
	Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.		
	Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.		
	Předmatematické představy		
	Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.		

Dílčí cíle projektu:

• Rozšiřovat slovní zásobu o nová slova.
• Vést děti k osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.
• Vytvářet základy pro práci s informacemi, využívat knihy jako zdroj informací.
• Rozvíjet dovednosti, které předcházejí čtení a psaní.
• Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní i produktivní.
• Rozvíjet hrubou i jemnou motoriku.
• Vést děti k vyjadřování prožitků v estetických a praktických činnostech.
• Vybudovat pozitivní vztah dětí ke knihám.
• Vést děti k uvědomění si významu knih pro člověka.
• Seznamovat děti se světem kultury a literárního či dramatického umění.
• Zapojovat zákonné zástupce a další rodinné členy do akcí podporujících čtení dětem.

Strategie k naplňování očekávaných výsledků učení na úrovni třídy:

1) Pozorování

Poskytnout dětem dostatek možností k pozorování písmenek, nápisů, čtoucích lidí.

2) Hudba pohádek

Můžeme použít celou řadu písní z pohádek (poslech, zpěv).

3) Dramatická a literární výchova

Využíváme nejrůznější příběhy a pohádky, dramatizujeme jejich děj. Umožňujeme dětem „číst“ obrázkové příběhy.

4) Výtvarné činnosti

Umožňujeme dětem vytvářet vlastní knihy, obrázkové příběhy, atlasy, herbáře, čtenářské průkazy, záložky do knih prostřednictvím různých technik včetně razítkování – „knihtisk“. Děti mohou „psát“ do písku, do mouky, modelovat písmenka apod.

5) Jazykové činnosti

Uplatňujeme slovní hry, rytmizace, vyvozování hlásek, nová slova (ilustrace, ilustrátor, leporelo aj.), pojmenováváme jednotlivé žánry knih (pohádky, encyklopedie, leporela atd.), skládat slova podle vzoru, vyhledávat písmenka apod.

6) Ohlížení knih a ilustrací

Využíváme knihy nejrůznějších žánrů (papírové i digitální). Umožňujeme dětem jejich prohlížení a komentování, vedeme je využívání knih pro získávání informací a zajímavostí. Porovnáváme ilustrace.

7) Námětové hry na knihovny, na spisovatele

Vedeme děti k rozvíjení her na knihovny a na spisovatele – systém půjčování knih, dbáme na šetrné zacházení s knihami, motivujeme je k donesení vlastních knih a k vytvoření knižní výstavky. Umožníme jim pracovat s klávesnicí, s psacím strojem, manipulovat s písmenky, sestavovat slova.

8) Návštěvy knihovny

Umožňujeme dětem navštívit knihovny, motivujeme děti i rodiče k registraci do knihovny.

9) Domácí čtení

Vytváříme dětem složky, do kterých zakládáme pohádky k domácímu čtení. K doma přečteným pohádkám se následně vracíme v MŠ, vyprávíme si o jejich ději, postavách, o ponaučení atd.

Projekt:	SE SOKOLEM DO ŽIVOTA						
Hlavní smysl a účel:	• Rozvíjet pohybové dovednosti dětí, sportovní všestrannost. • Podpořit přirozenou radost dětí z pohybových aktivit i jejich zájem o aktivní sportování. • Umožňovat dětem pravidelný zdravý pohyb a poskytovat jim vhodné pohybové vzory.						
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	komunikativní	k občanství a udržitelnosti	osobnostní a sociální	k podnikavosti a pracovní	k řešení problémů	kulturní	digitální
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.	Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.	Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	Pojmenuje vlastní silné stránky.	Dokončí, co započalo.	Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.	Zapojuje se do tvůrčích činností.	Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH							
Dítě a jeho tělo		Dítě a jeho psychika		Dítě, ten druhý a společnost		Dítě a svět	
Tělo, smysly a biologické potřeby		Sebepojetí, autonomie a emoce		Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti		Poznávání světa a přírody	
• Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.		• Orientuje se v základních emocích a pocitech.		• Ovlivňuje směřování společné činnosti.		• Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci	
• Rozlišuje pomocí všech smyslů.		Myšlenkové operace a procesy		Základy etikety a morální hodnoty		Životní prostředí a jeho ochrana	
Pohyb, hrubá a jemná motorika		• Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.		• Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.		• Udržuje pořádek v blízkém prostředí.	

• Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.	Představivost, fantazie, tvořivost	Svět lidí a kultury	Bezpečné chování
• Vyhledává příležitosti k pohybu.	• Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.	• Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.	• Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
Praktický život	Jazyk a řeč	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	
• Zvládá sebeobsluhu.	• Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.	• Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	
Fyzická zdatnost	Předčtenářské dovednosti		
• Překonává fyzické překážky.	• Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu.		
• Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.	Předmatematické představy		
Ochrana zdraví	• Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.		
• Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.			

Dílčí cíle projektu:

• Realizovat přirozené cvičení, atletiku podle manuálu.
• Procvičovat obratnost, gymnastické dovednosti podle manuálu.
• Procvičovat manipulace s míčem podle manuálu.
• Realizovat netradiční tělovýchovné činnosti podle manuálu.
• Podporovat týmovou spolupráci, radost ze splněných úkolů jednotlivce i skupiny.
• Rozvíjet hrubou i jemnou motoriku.

Strategie k naplňování očekávaných výsledků učení na úrovni třídy:**1) Pohybové činnosti**

Realizujeme pohybové aktivity (cvičební jednotky) dle manuálu pro danou věkovou skupinu. Doplnujeme je netradičními činnostmi v souvislosti s námětem cvičební jednotky.

2) Hudební a rytmické aktivity

Využíváme rytmická říkadla ve spojení s pohybem, říkanky můžeme zhudebnit.

3) Odpočinkové chvíle

Jsou nedílnou součástí cvičebních jednotek. Využíváme je pro zklidnění atmosféry po hlavní části cvičení. Zařazujeme k nim tematické hry s materiálem, poslech pohádek, říkadel, písniček, relaxační hudby, aktivity pro rozvoj rozumových a jazykových schopností dětí související s námětem cvičební jednotky.

4) Zapojení rodičů

Trénujeme některé dovednosti společně s rodiči, například v rámci společných akcí.

Projekt:	STEM KAŽDÝ DEN						
Hlavní smysl a účel:	- Realizovat aktivity založené na koncepci STEM vzdělávání = propojení přírodní vědy (S), technologií (T), inženýrství (E) a matematiky (M). - Rozvíjet informatické a samostatné myšlení dětí. - Podporovat kreativní řešení výzev a posilovat vztah dětí k vědě i technice.						
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ V KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH							
k učení	komunikativní	k občanství a udržitelnosti	osobnostní a sociální	k podnikavosti a pracovní	k řešení problémů	kulturní	digitální
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.	Klade otázky a hledá na ně odpovědi.	Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	Projevuje důvěru v sebe sama.	Dokončí, co započalo.	Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.	Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.	Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.
OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ VE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH							
Dítě a jeho tělo		Dítě a jeho psychika		Dítě, ten druhý a společnost		Dítě a svět	
Tělo, smysly a biologické potřeby		Sebepojetí, autonomie a emoce		Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti		Poznávání světa a přírody	
Zachovává správné držení těla.		Vyrovná se s neúspěchem.		Začlení se do skupiny.		Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.	
Pohyb, hrubá a jemná motorika		Myšlenkové operace a procesy		Základy etikety a morální hodnoty		Životní prostředí a jeho ochrana	
Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.		Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.		Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi, vnímá jejich hodnotu.		Udržuje pořádek v blízkém prostředí.	

Praktický život	Představivost, fantazie, tvořivost	Svět lidí a kultury	Bezpečné chování
Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.	Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
Fyzická zdatnost	Jazyk a řeč	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	
Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost	Formuluje instrukce a předá je ostatním.	Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.	
Ochrana zdraví	Předčtenářské dovednosti		
Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.	Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu.		
	Předmatické představy		
	Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.		

Dílčí cíle projektu:

• Realizovat přirozené cvičení, atletiku podle manuálu.
• Procvičovat obratnost, gymnastické dovednosti podle manuálu.
• Procvičovat manipulace s míčem podle manuálu.
• Realizovat netradiční tělovýchovné činnosti podle manuálu.
• Podporovat týmovou spolupráci, radost ze splněných úkolů jednotlivce i skupiny.
• Rozvíjet hrubou i jemnou motoriku.

Strategie k naplňování očekávaných výsledků učení na úrovni třídy:

1) Kognitivní a psychomotorické hry

Realizujeme činnosti, které podněcují děti k přemýšlení, k řešení a k navrhování možných variant. Poskytujeme dětem možnost pracovat s jednou i více podmínkami v zadání. V rámci STEM aktivit se s dětmi věnujeme elementárnímu kódování, programování i vytváření vlastních pomůcek ke zkoumání např. síly nebo rychlosti.

2) Kreativní řešení výzev

Připravujeme pro děti kreativní výzvy, tzv. „provokace“, při nichž se samy pokouší přijít na to, co se bude dít, co se má dělat, přichází s vlastními nápady pro možná řešení. Při těchto aktivitách děti pohání jejich zvědavost, potřeba intelektuální práce a smysl pro kreativitu.

3) (Ne)Digitální technologie

Při aktivitách využíváme zejména moderní technologie (tablety, dotykové displeje, světelné panely, robotické hračky apod.), ale i běžně dostupné pomůcky (kolíčky, kartonové krabice, knoflíčky, gumičky, čtvercové sítě, drobná manipulativa, apod.).

4) Přírodovědné pokusy

V rámci STEM aktivit s dětmi uskutečňujeme jednoduché přírodovědné fyzikální, chemické pokusy, prostřednictvím nichž se učí děti klást otázky, kreativně myslet a cvičit nové, zejména praktické dovednosti. Podporujeme tím přirozené dispozice dětí k vědě.

6.2.2. Vzdělávací programy

Vzdělávací obsah je doplněn v souladu se zaměřením mateřské školy o edukační programy dle aktuální nabídky ve spolupráci zejména s těmito organizacemi:

- Základní a mateřské školy v obvodu – návštěvy předškoláků v 1. třídách ZŠ, tematické soutěže, dny otevřených dveří
- Bazén Mexiko – pravidelné plavecké výcviky
- Bruslařský klub Bud' INline Ostrava, z. s. – pravidelné kurzy in-line bruslení
- Ski Areál Bílá – pravidelné lyžařské výcviky
- Dopravní hřiště Ostrava-Přívoz – dopravní výchova
- Česká obec sokolská – celoroční tělovýchovný projekt Se sokolem do života
- Janáčkova Filharmonie – hudebně-vzdělávací programy
- Základní umělecká škola Sokolská, Ostrava – hudebně-vzdělávací programy
- Centrum kultury a vzdělávání – pravidelné návštěvy kulturních a vzdělávacích akcí (klub Parník, vila Hanse Ulricha, Mini kino kavárna, klub Atlantik)
- Moravskoslezská vědecká knihovna – besedy, návštěvy knihovny, návštěvy lektorů z knihovny v MŠ
- Odpadářek – environmentální aktivity
- Divadlo loutek Ostrava – pravidelná účast na divadelních představeních
- Divadelní spolky (Divadlo Entenýky a jiné dle nabídky) – divadelní představení v MŠ
- Policie České republiky – besedy k seznamování dětí s bezpečností (osobní, dopravní)
- Kulturní dům Ostrava-Petřkovice – pravidelná vystoupení dětí
- Dolní oblast Vítkovice – tematické exkurze
- Středisko volného času Ostrčilova – zapojování se do vyhlášených soutěží, tematické vzdělávací akce
- Středisko volného času Korunka – zapojování se do vyhlášených soutěží, tematické vzdělávací akce

7. EVALUACE

7.1. Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je systematický proces, při kterém si škola hodnotí své vlastní výkony a výsledky na základě předem stanovených kritérií. Záměrem autoevaluace je získat aktuální informace o stavu školy a využít je pro plánování a realizaci jejího dalšího rozvoje. Autoevaluace pomáhá identifikovat silné stránky i oblasti, které je třeba zlepšit. Má značný význam pro efektivní řízení školy a neustálé zlepšování kvality vzdělávání.

Proces autoevaluace zahrnuje sběr a analýzu dat, které poskytují zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů ve vztahu k cílům projektovaným. Po sběru dat následuje jejich analýza a interpretace. Tento krok zahrnuje vyhodnocení získaných informací a jejich porovnání s cíli a kritérii. Zpětná vazba by měla být konstruktivní a zaměřená na zlepšení činnosti školy. Na základě výsledků autoevaluace stanoví MŠ nové cíle a pro další období a zapracuje je do nového ŠVP.

7.1.1. Plán autoevaluace

1. Podmínky vzdělávání

Evaluace personálních podmínek, řízení školy	
Cíle	Zhodnotit personální podmínky a systém řízení školy ve vztahu k záměrům ŠVP
Kritéria	Kvalifikovanost učitelů, efektivita řízení školy, personální zabezpečení včetně nepedagogů
Metody a nástroje	Dotazníky pro zaměstnance, kontrolní činnost, pedagogické a pracovní porady
Frekvence	1 x ročně (dotazníky), dle potřeby a plánu porad
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky, provozní zaměstnanci

Evaluace materiálních (věcných) podmínek	
Cíle	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP budova, technický stav, vybavení tříd – nábytek, pomůcky, hračky, zahrada, zahradní náčiní, vybavení školní jídelny a výdejny jídla, kanceláří, tělocvičny

Kritéria	Účelnost, bezpečnost, stav vybavení, přiměřenost věku a potřebám dětí
Metody a nástroje	Dotazníky pro zaměstnance, záznamy z pedagogických a pracovních porad, záznamy z kontrolní činnosti
Frekvence	1 x ročně (dotazníky), dle potřeby
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky, provozní zaměstnanci

Evaluace ekonomických podmínek	
Cíle	Hodnocení činností v oblasti ekonomiky školy, sledování čerpání mzdových prostředků, sledování hospodaření s prostředky od zřizovatele
Kritéria	Účelné a efektivní hospodaření, dodržení rozpočtu, zajištění potřeb školy
Metody a nástroje	Tabulky, čtvrtletní výkazy, výroční zprávy + rozbor hospodaření, uzávěrky
Frekvence	Čtvrtletní výkazy 4 x ročně, ostatní průběžně
Odpovědnost	Účetní, ředitelka

Evaluace psychosociálních podmínek a životosprávy	
Cíle	Zhodnotit psychosociální podmínky, kvalitu životosprávy vzhledem k záměrům ŠVP, vyhodnotit celkové klima školy
Kritéria	Bezpečné a vstřícné prostředí, dodržování zásad zdravé životosprávy, pozitivní klima
Metody a nástroje	Dotazníky
Frekvence	1 x ročně
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky, provozní zaměstnanci

Evaluace organizačních podmínek školy	
Cíle	Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP
Kritéria	Vyváženost denního režimu, střídání řízených a spontánních činností, flexibilita organizace
Metody a nástroje	Monitoring, kontrolní činnost, dotazník, pracovní porada
Frekvence	1 x ročně (dotazník), ostatní průběžně, dle plánu kontrolní činnosti a porad
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky, provozní zaměstnanci

Evaluace spolupráce se zákonnými zástupci	
Cíle	Zhodnotit vzájemnou důvěru, tvoření partnerských vztahů i harmonické atmosféry školy, nalézání společných řešení, zajišťování efektivní podpory pro dítě ve vzdělávání
Kritéria	Projevování důvěry vůči škole, vstřícná komunikace, poskytování zpětné pozitivní i negativní zpětné vazby, aktivní přístup a účast na školních akcích
Metody a nástroje	Dotazník, rozhovory, konzultace s rodiči, společné akce
Frekvence	1 x ročně (dotazník), průběžně, při pořádání společných akcí
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky

2. Průběh vzdělávacího procesu

Evaluace průběhu vzdělávacího procesu, zvolených témat, projektů	
Cíle	Zhodnotit soulad vytvořených témat, projektů vzhledem k integrovanému bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření
Kritéria	Provázanost s cíli ŠVP, aktuálnost a propojení témat, originalita, aktivní zapojení dětí
Metody a nástroje	Evaluační záznamy, konzultace pedagogů, pedagogické rady

Frekvence	Průběžně dle potřeby, minimálně 1x měsíčně (evaluační záznamy),
Odpovědnost	Učitelky, ředitelka

Evaluace uplatněných vzdělávacích strategií	
Cíle	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných vzdělávacích strategií vzhledem k naplňování klíčových kompetencí a základních gramotností, autoevaluace učitelů
Kritéria	Účinnost strategií, přiměřenost metod, forem, podpora samostatnosti a aktivity dětí
Metody a nástroje	Monitoring, vzájemné hospitace, konzultace pedagogů, hospitace, pedagogické rady, sebehodnocení učitelů
Frekvence	Průběžně, minimálně 1x měsíčně (evaluační záznamy), 1 x ročně (autoevaluace učitelů)
Odpovědnost	Učitelky, ředitelka

Evaluace poskytovaných podpůrných opatření pro děti se SVP a děti nadané, podmínek pro děti s OŠD	
Cíle	Naplňování PLPP, IVP, vyhodnocování poskytování podpůrných opatření 1. – 5. stupně, programu pro děti s OŠD
Kritéria	Přiměřenost opatření, efektivita, spolupráce s rodiči a poradenskými zařízeními
Metody a nástroje	Záznamy, konzultace učitelů, konzultace s rodiči, SPC, PPP
Frekvence	1 x 3 měsíce (PLPP), 1 x ročně
Odpovědnost	Učitelky, ředitelka, SPC, PPP, zákonní zástupci

3. Výsledky vzdělávání

Evaluace výsledků vzdělávání	
Cíle	Sledování očekávaných výsledků učení v rovině klíčových kompetencí, v rovině vzdělávacích oblastí a v základních gramotnostech, posoudit individuální rozvoj a pokroky dítěte, stanovit další cíle
Kritéria	Pokrok dítěte s důrazem na jeho individuální možnosti, dosahování očekávaných výsledků učení v klíčových kompetencích a ve vzdělávacích oblastech, připravenost na další vzdělávání
Metody a nástroje	Záznamy do diagnostických formulářů elektronických i papírových, sledování, monitoring, rozhovory, testy, diagnostická a výběrová portfolia dětí, pokusy o jednoduché sebehodnocení své vlastní práce, konzultace učitelek, konzultace s rodiči, pedagogické rady, třídní schůzky, hodnocení třídy (pololetní)
Frekvence	Podle potřeby, minimálně 2 x ročně
Odpovědnost	Učitelky, ředitelka

4. Pedagogický tým

Osobní rozvoj pedagogů	
Cíle	Aktivní přístup k seberozvoji, vzájemné sdílení, zhodnotit uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, zhodnotit plán profesního rozvoje, stanovit další cíle DVPP
Kritéria	Využití rozmanitých prostředků k sebevzdělávání, sdílení odborné s kolegy, reflexe vlastní práce, participace na tvorbě a vyhodnocení efektivity DVPP
Metody a nástroje	Plán profesního rozvoje, profesní portfolio, motivační pohovory, zpětná vazba z hospitací, vzájemné hospitace, konzultace, DVPP
Frekvence	Dle potřeby, vyhodnocení 1 x za rok
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky

Začínající učitelé	
Cíle	Podpora začínajících učitelů, zlepšování pedagogických kompetencí
Kritéria	Reflektuje svou práci, aktivně spolupracuje s uvádějícími učiteli

Metody a nástroje	Profesní portfolio, plán adaptace, zpětná vazba z hospitací, konzultace
Frekvence	Dle potřeby, vyhodnocení čtvrtletně
Odpovědnost	Ředitelka, uvádějící učitel, začínající učitel

7.1.2. Evaluace – zásady při vyhodnocování ŠVP

Mateřská škola vyhodnocuje ŠVP z pohledu kvality vzdělávání, zejména:

- funkčnosti a srozumitelnosti dokumentu všem učitelům a dalším aktérům
- aktuálnosti personálního zajištění a podmínek pro realizaci vzdělávání
- naplňování vize a cíle, případně profilace školy
- uplatňování vhodných vzdělávacích strategií s ohledem na učení dětí
- funkčnosti procesu pedagogického diagnostikování
- zajištění individualizovaného vzdělávání vycházejícího z aktuálních potřeb, možností a zájmů každého dítěte
- aktuálnosti vzdělávacího obsahu

Vyhodnocení ŠVP	
Cíle	Zhodnotit kvalitu vzdělávání, soulad ŠVP a RVP PV
Kritéria	funkčnosti a srozumitelnosti dokumentu všem učitelům a dalším aktérům, aktuálnost personálního zajištění a podmínek pro realizaci vzdělávání, naplňování vize a cíle, případně profilace školy, uplatňování vhodných vzdělávacích strategií s ohledem na učení dětí, funkčnost procesu pedagogického diagnostikování, zajištění individualizovaného vzdělávání vycházejícího z aktuálních potřeb, možností a zájmů každého dítěte, aktuálnost vzdělávacího obsahu
Metody a nástroje	SWOT analýza
Frekvence	Po uplynutí doby platnosti – 1x za tři roky
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky

Z hodnocení ŠVP vychází návrhy na změny ŠVP.

8. ZÁSADY PRO ÚPRAVY A ZMĚNY ŠVP

ŠVP je možné upravit na základě jeho předchozího vyhodnocení, autoevaluace školy, v souvislosti s úpravou RVP PV nebo změnou právních předpisů, které mají na ŠVP vliv. Pokud není určeno jinak, ŠVP se aktualizuje k začátku nového školního roku.

Zásadnější úpravy jsou obvykle řešeny vydáním nového ŠVP. Úpravy menšího rozsahu mohou být realizovány formou dodatku ke stávajícímu ŠVP.

Forma vydání úprav je v pravomoci ředitele školy, musí být zajištěna jednoznačnost a srozumitelnost upraveného ŠVP, musí být zřejmé, odkdy jsou změny účinné a že změny vydal ředitel školy.

Nový ŠVP je zcela přepracovaný dokument ve všech podstatných částech nebo ve většině podstatných částí. Změny mohou mít zásadní dopad na realizaci vzdělávání.

Upravený ŠVP přináší změny jen v některých podstatných částech ŠVP (integrované bloky, podmínky vzdělávání apod.) nebo v dílčích částech (dílčí změna organizace vzdělávání, změna některé z podmínek vzdělávání apod.).

Dodatek k ŠVP se využívá v situacích, kdy se jedná o dílčí nebo časově omezenou změnu, kterou je možné zapracovat do ŠVP při nějaké další větší změně ŠVP (dílčí doplnění textu některé kapitoly, dočasná změna materiálních podmínek apod.).

ŠVP i jeho změny se archivují ve shodě se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁVĚR

Představili jsem Školní vzdělávací program „Rosteme s Poděbradkou“, ve kterém jsme předložili závazný rámec předškolního vzdělávání v naší organizaci. V ŠVP jsme v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání upravili a doplnili obsah vzdělávání.

Objasnili jsme celkové pojetí vzdělávání v naší mateřské škole a vymezili jsme společné výchovně-vzdělávací principy a strategie.

Charakterizovali jsme specifika a profilaci školy, popsali pedagogický tým školy a konkretizovali podmínky vzdělávání. Podali jsme informace o způsobu realizace vzdělávacího obsahu – integrovaných bloků a školních projektů, způsobu zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů. Představili jsme systém pedagogického diagnostikování, autoevaluace školy a uvedli jsme zásady pro vyhodnocování, úpravy i změny ŠVP.

Použité zkratky:

DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
IVP	Individuální vzdělávací plán
MŠ	Mateřská škola
OŠD	Odklad školní docházky
PLPP	Plán pedagogické podpory
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
SPC	Speciálně pedagogické centrum
ŠVP	Školní vzdělávací program

Použité zdroje:

Národní pedagogický institut: *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*, 2025, dostupné z <https://prohlednout.rvp.cz>

PhDr. Irena Borkovcová, MBA, Revize RVP PV: *Autoevaluace mateřské školy*, dostupné z https://helen.npi.cz/files/materialy-vp/A468/Revize_RVP_PV_-_Autoevaluace_materske_skoly-4007.pdf

Školní vzdělávací program S Poděbradkou poznáváme svět, 2024

Webináře NPI: Ph.D. Hana Splavcová, Ph.D., Mgr. Jovanka Rybová, Mgr. Věra, Váňová Krejčová, Ph.D., Hana Lišková, PhDr. Irena Borkovcová, MBA

Webinář PAUcentrum o.p.s., PaedDr. Lenka Burdíková